اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۸ آذر ۱۴۰۰ ● ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ● ۲۹ نوامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۳۶ ● ۸صفحه ● قیمت ۲۰۰۰ تومان

مداخله دولت، منشأ دلالی در زنجیره فولاد

ایران دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا و نخستین تولیدکننده آهن اسفنجی بر پایه گاز در جهان است. تولید فولاد ایران در سال ۱۳۹۸ به میزان ۲۷.۲ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود که این میزان تا پایان امسال به مرز ۳۰ میلیون تن برسد. درحال‌حاضر، زنجیره ارزش فولاد حدود ۱۲ درصد ارزش صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است ...

۴

زیرساخت‌های حمل‌ونقل پاسخگوی معادن نیست

معادن در خراسان رضوی از اهمیت چشمگیری برخوردار بوده و این استان نقش بزرگی در توسعه فعالیت‌های معدنی در سطح کشور دارد. تا خرداد ماه امسال ۹۰۰ پروانه بهره‌برداری معدن در خراسان رضوی صادر شده که از این آمار ۴۷۲ معدن سالانه با استخراج بیش از ۲۲۰ میلیون تن فعال هستند. همچنین معادن و صنایع معدنی در خراسان رضوی برای ۱۶۳ هزار نفر اشتغالزایی می‌کند.

۶

یادداشت ها

۲ راه ساماندهی صنعت زغال سنگ

۳

قانون‌گذاری برای فولاد در شأن مجلس نیست

۷

تیترهای روز

ضرورت جداسازی معدن از وزارت صنعت

پرداختن به مسائل توسعه‌ای بخش معدن به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی مهم در کشور، موضوعی است که بنا بر نظر کارشناسان، در نظر مسئولان نهادهای دولتی تاامروز کمرنگ مانده است. از آنجا که یکی از نهادهای مهم دولتی تصمیم گیرنده در بخش معدن کشور مجلس شورای اسلامی و کمیسیون صنایع و معادن آن است، رویکردهای نمایندگان مردم نسبت به معادن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۲

حضور بخش خصوصی در تصمیم گیری ها الزامی است

مجلس شورای اسلامی به‌عنوان مجمعی از نمایندگان مردم همواره وظیفه گره‌گشایی و پیگیری مطالبات ملت را برعهده دارد. این رکن قوه مقننه باید با در نظر گرفتن صلاح جامعه و شرایط اقتصادی-سیاسی حاکم بر جامعه، با تصمیمات مناسب به قانون‌گذاری برای بخش‌های مختلف بپردازد.

۳

گلایه کارشناسان از بهارستان نشینان:

نظارتی بر اجرای قوانین نیست

۷

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

آقای رئیس مجلس مالیات دم و بازدم فراموش نشود

ناصر بزرگمهر
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

قبل از اینکه به‌وضوح از انتظارات مردم یا وظایف نمایندگان محترم مجلس بگویم که همه می‌دانند، قصه‌ای از میلتون فریدمن، اقتصاددان و برنده جایزه نوبل اقتصاد در جشن تولد نودسالگی‌اش که فلسفه انتخاب عمومی را باعنوان پول چه کسی، خرج چه کسی می‌شود شرح می‌دهد می‌گویم. ایشان می‌فرماید: وقتی یک نفر پولش را خرج می‌کند تا برای خود چیزی بخرد، بسیار مراقب است که چه مقدار خرج می‌کند و چه چیزی می‌خرد.

وقتی همان یک نفر پولش را خرج می‌کند تا برای فرد دیگری چیزی بخرد، بسیار مراقب است که چه مقدار خرج می‌کند، اما درباره اینکه پولش را صرف خرید چه چیزی کرده، کمتر دقت می‌کند.

حالا همان یک نفر وقتی پول فرد دیگری را خرج می‌کند تا برای خودش چیزی بخرد، باز هم بسیار مراقب است که چه چیزی می‌خرد، اما درباره اینکه چه مقدار خرج می‌کند، چندان مراقب نیست.

و در مرحله چهارم وقتی همان یک نفر پول فرد دیگری را خرج می‌کند تا برای فرد دیگری چیزی بخرد، نه به مقدار پولی که خرج می‌کند و نه به آن چیزی که برایش پول خرج کرده، توجهی نمی‌کند.

و این معمولا کار همه مسئولان بخش‌های دولتی در همه جای جهان است؛

به همین دلیل بخش خصوصی متولد شد.

به همین دلیل مجلس و نمایندگان مردم انتخاب می‌شوند.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
۸ آذر ۱۴۰۰
۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۲۹ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۳۶

سرمقاله

آقای رئیس مجلس مالیات دم و بازدم فراموش نشود

ادامه از صفحه اول

به همین دلیل شورای شهر برای نظارت بر شهرداری به‌وجود آمده است.

به همین دلیل دیوان محاسبات داریم.

به همین دلیل سازمان‌های بازرسی و نظارتی و حراستی و امنیتی و ارتشی و نظامی و اطلاعاتی و فلان و بهمان به‌وجود می‌آید.

حالا باید ببینیم آیا مجلس کار خودش را که تدوین قوانین و تسهیل گری امور برای دولت و ناظر بالاتر بودن و عصاره ملت شدن است، به‌خوبی انجام می‌دهد یا خودش به‌خاطر اینکه حقوق‌بگیر بودجه دولت است و بسیاری از نمایندگان میلیاردی هزینه می‌کنند تا وارد مجلس شوند و اکثریت هم بعد از خروج از مجلس، سر شغل آباواجدادی‌شان برنمی‌گردند و صاحب پست دولتی می‌شوند، کمی اما و اگر به‌وجود نمی‌آورد و بسیاری از فشارهایی که به مردم از طریق سازمان‌های دولتی وارد می‌شود را نادیده نمی‌گیرد؟

در پوشش روش‌های قانونی، بسیاری از سازمان‌های دولتی، با آیین‌نامه‌های داخلی خود دست در جیب مردم می‌کنند و سازمان‌های نظارتی هم کوتاه می‌آیند و مجلس هم با تصویب همان قوانین به این سازمان‌های دولتی کمک می‌کند.

سازمان‌های خدماتی که با مردم طرف هستند به عناوین مختلف به‌جای اینکه حامی مردم باشند، به روش‌های گوناگون مردم را مورد حمله و غارت مالی قرار می‌دهند.

امروز در این بازی، هیچ سازمان دولتی از چپاول جیب مردم کوتاه نمی‌آید؛ شهرداری‌ها در سرلوحه حمله گازانبری به مردم قرار دارند؛ انواع آیین‌نامه‌ها، زدوبندها، زیرمیزی‌ها، بروکراسی طولانی، قوانین متضاد، شهرهای بی‌دروپیکر نتیجه همین عملکرد است. سازمان‌های آب، برق، گاز، تلفن، موبایل، نفت، بنزین، دارایی، مالیات، تامین اجتماعی، آتش‌نشانی، بانک، بهداشت، بیمارستان‌ها، دارو، خودرو، کاغذ، مداد، پاک‌کن، نان، پنیر، سیب‌زمینی، پیاز و هر آنچه که تحت عنوان خدمات یا نیازهای انسان با مردم درگیر است برای خود دم و دستگاه و تشکیلات بروکراسی ایجاد کردند و همگی با ابداع روش‌هایی از صبح تا شب به‌دنبال ایجاد دست‌انداز برای مردم هستند. کمتر سازمانی است که با تفکر خدمت و تسهیل امور در کنار مردم قرار گرفته باشد.

ایجاد دفاتر خدماتی گوناگون مثلا برای شهرداری و گرفتن یک پایان کار یا پلیس به‌اضافه ۱۰ یا گذرنامه یا دفاتر الکترونیک و میز خدمات دولت و دکان‌های دیگری که برای کارت ملی و شناسنامه و صدتا کوفت و زهرمار دیگر خلق شده‌اند، امروز خودشان سد راه مردم هستند.

با بررسی اجمالی عملکرد این دکان‌ها می‌بینید که اکثریت مجوزها برای خودی‌ها صادر شده و بیشتر به قصد ایجاد شغل و درآمدزایی است؛ در حالی که اداره گذرنامه با تعداد محدودی نیروی زحمتکش در سال‌های دیرین یا همین شهرداری‌ها با یک بخش معاونت فنی، همین کاری را می‌کردند که حالا‌ها صدها دفتر با گرفتن هزینه‌های گزاف انجام نمی‌دهند.

اگر این اوضاع توسط نمایندگان مجلس تصحیح نشود، به‌زودی برای دم و بازدم نفس‌های مردم هم مالیات تعیین می‌شود.

مجلس و نمایندگان آن باید بدانند که در تدوین قوانین و نظارت بر دولت، کدام طرف میز ایستاده‌اند؟

این میز دو طرف دارد؛ یک طرف دولتی است که باید خدمتگزار و به‌قول امام راحل نوکر مردم باشد که حداقل در سال‌هایی که گذشت، نبود و یک طرف دیگر خود مردم مظلومی که سال‌هاست نوکر واقعی دولت‌ها شده‌اند.

نمایندگان مجلس، نمایندگان مردم هستند. اگر طرف مردم هم نایستاده‌اند باید حداکثر نقش بی‌طرف را بازی کنند و در میانه میز، تصمیمات عاقلانه و به‌نفع طرفین را بگیرند.

شرایط حال حاضر، فرصت خوبی است که با تغییر دولت متکبر قبلی و رفتن ژنرال‌ها، نمایندگان با نگاه به نیازهای مردم و بی‌ارزش شدن پول ملی و تورم ۴۰۰ درصدی واقعی یک سال اخیر و ۴۰ درصدی آماری بانک مرکزی، قدم‌های موثر در تصمیمات نظارتی و تصحیح قوانین گذشته در حوزه سازمان‌های خدماتی و نیازهای روزمره مردم بردارند.

هر دقیقه تریبون مجلس برای ملت میلیون‌ها تومان هزینه برمی‌دارد. هیچ نماینده‌ای حق ندارد مجلس را به مهد کودک تبدیل کند، حرف‌ها را گوش نکند، راه برود، داد بزند، غیبت کند، رای ندهد و نظریات شخصی خود را بدون مشورت با موکلین اعلام کند.

آقایان نمایندگان محترم، یادتان نرود که قرار بود عصاره ملت باشید و مدرس زمان خود گردید.

در گفت‌وگوی نمایندگان مجلس با «روزگارمعدن» مطرح شد

ضرورت جداسازی معدن از وزارت صنعت

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

پرداختن به مسائل توسعه‌ای بخش معدن به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی مهم در کشور، موضوعی است که بنا بر نظر کارشناسان، در نظر مسئولان نهادهای دولتی تا امروز کمرنگ مانده است. از آنجا که یکی از نهادهای مهم دولتی تصمیم‌گیرنده در بخش معدن کشور مجلس شورای اسلامی و کمیسیون صنایع و معادن آن است، رویکردهای نمایندگان مردم نسبت به معادن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

ناهماهنگی‌های مدیریتی

سعید باستانی، عضو کمیسیون صنایع و معادن دوره دهم مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ضعف در مباحث مدیریتی بخش معدنی را یکی از عوامل وجود مشکلات در بخش معدن دانست.

او در این باره توضیح داد: در حوزه معدن شاهد مشکلات مدیریتی فراوانی هستیم. از نظر ساختاری همواره برخی ناهماهنگی‌ها میان دستگاه‌های اجرایی و نهادهای دولتی متولی بخش معدن وجود دارد که این نابسامانی مسبب بروز برخی چالش‌ها شده است.

این نهادها اغلب زنجیروار به‌هم متصل هستند و ناهماهنگی در هر قسمت باعث آشفتگی در سایر بخش‌ها می‌شود؛ به‌عنوان مثال سیاست‌گذاری‌های کلان بخش معدن برعهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است. از سویی دیگر در حوزه اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و ایمیدرو به‌عنوان زیرمجموعه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالیت‌هایی پیوسته به هم دارند. وی ادامه داد: در برخی موارد دیده شده بخش‌های ستادی و اجرایی با یکدیگر هماهنگی لازم را ندارند و در نتیجه اقدامات آنها با ثمره مناسبی همراه نیست.

یکی از اهداف نقشه راه، تعیین وظایف هر بخش به‌طور اختصاصی و تخصصی و جلوگیری از موازی‌کاری‌های بیهوده است، اما تنها تدوین نقشه راه برای جلوگیری از نابسامانی‌های اینچنینی کافی نیست و باید مقدمات اجرای این نقشه فراهم شود؛ به‌عبارتی دیگر برای اجرا و نظارت بر نقشه راه معدن، باید بسترسازی مناسبی ازسوی متولیان بخش معدن و صنایع معدنی فراهم شود.

▣ الزام استقلال وزارت معدن

این نماینده سابق مجلس، در ادامه صحبت‌های خود تفکیک حوزه معدن از وزارت صنعت، معدن و تجارت را یک ضرورت خواند و گفت: تغییرات اساسی در روند مدیریت بخش معدن و صنایع معدنی از مسائل مهمی است که باید در دستور کار نهادهای دولتی قرار گیرد. بنا بر نظر کارشناسان بهتر است ساختار معدن و صنایع معدنی از وزارت صنعت، معدن و تجارت جدا شود و وزارت صنعت و تجارت به‌عنوان سیاست‌گذار بخش صنعت و تجارت فعالیت کند و روند و سیاست‌گذاری بخش معدن در نهادی مستقل پیگیری شود، چراکه استقلال بخش معدن باعث می‌شود سیاست‌گذاری‌های انجام شده در این حوزه، تخصصی‌تر و کارآمدتر باشند. باستانی همچنین پراکندگی و متمرکز نبودن سازمان‌های متولی بخش معدن را از دیگر از مشکلات مدیریتی این حوزه معرفی کرد و ادامه داد: مسئله مهم بعدی پراکندگی غیرضروری برخی نهادها و سازمان‌هاست؛ به آن معنا که لزومی ندارد در هر شهر و استان نهادی با عنوان ایمیدرو وجود داشته باشد و از مرکزیت سازمان ایمیدرو کاسته شود اما متاسفانه در حال حاضر شاهد این رویه هستیم. وجود شعبه‌های متعدد از جهت تخصیص مکان و ساختمان، منابع مالی و استخدام نیروی کار زحمتی مضاعف برای دولت دارد و موجب نابسامانی در آن بخش می‌شود. نهادهای مرتبط با بخش معدن نیز می‌توانند مانند وزارت نفت متمرکز باشند و در عین حال تمامی قسمت‌های آن از جمله اکتشاف، بهره‌برداری، فرآوری و صنایع معدنی در یک قسمت ساماندهی شوند.

توفیقات کم بخش معدن

برنامه‌های توسعه و سهم معادن در تحقق اهداف این برنامه‌ها می‌تواند ضمن ارزیابی برنامه‌های معدنی تدوین شده، به بررسی موثر شرایط فعلی معادن منجر شود. محسن کوهکن، نماینده دوره هفتم، هشتم و دهم مجلس شورای اسلامی ضمن ابراز تاسف از تحقق اندک اهداف برنامه توسعه کشور، در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» گفت: تا امروز اعلام رسمی ازسوی دولت یا سازمان برنامه و بودجه کشور یا مراکز دولتی دیگری در زمینه میزان اهمیت معادن در برنامه ششم توسعه نشده اما براساس ارقام اعلامی مرکز آمار به‌طور میانگین ۳۵ تا ۳۶ درصد اهداف برنامه ششم توسعه محقق شده که این میزانی تاسف برانگیز است. درباره بخش معدن کشور نیز معتقدم بنا بر گزارشات قبلی و روال سال‌های گذشته توسعه بخش معدن از باقی بخش‌ها کمتر بوده و به‌تبع میزان تحقق اهداف در این بخش نیز به‌مراتب پایین‌تر از میانگین کل است. کوهکن همچنین معتقد است علاوه بر برنامه‌های توسعه کلی کشور، طرح‌ها و برنامه‌های در پیش‌گرفته شده تا امروز جوابگوی بخش معدن ما نبوده و در بخش‌های مدیریتی کشور سند جامع و کاملی در راستای احیای بخش معدن و استفاده حداکثری از ظرفیت معادن در نظر گرفته نشده است.

▣ موانع تحقق اهداف

این عضو سابق هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی در تشریح دلایل احتمالی تحقق نیافتن بیش از نیمی از اهداف برنامه ششم توسعه گفت: گزارشی که پیرو میزان تحقق اهداف برنامه ششم توسعه در ۵ سال اخیر ارائه شده از جهت تطبیق عملکرد و تکالیف قانونی است. یافتن دلیل آنکه چرا میزان تحقق بسیار کم بوده، احتیاج به بررسی جامع و کامل نهادهای دولتی و همچنین مجلس شورای اسلامی دارد. برخی از دلایل محقق نشدن اهداف برنامه توسعه کشور را می‌توان کم‌کاری نهاد مربوطه یا پیشگیری نکردن از موانع قابل‌پیشگیری دانست. از طرفی دیگر برخی مواقع مسائلی بروز می‌کند که هم از حیطه اختیارات قانون‌گذار و هم مجری خارج است و در کار اختلال ایجاد می‌کند. کوهکن در ادامه صحبت‌های خود به پرسش‌های مهم در راستای عوامل تحقق نیافتن کامل اهداف برنامه ششم توسعه اشاره کرد و گفت: در ارزیابی نتایج و بررسی برنامه ششم توسعه کشور چند مولفه مهم و اساسی حتما باید در نظر گرفته شود؛ نخست آنکه چه میزان از تکالیف برنامه ششم توسعه کشور واقع‌گرایانه نبوده و به همین دلیل امکان تحقق آن وجود نداشته است؟ همچنین تغییراتی که در مجلس ایجاد شد چه میزان در بهبود روند برنامه ششم توسعه کشور موثر بوده است؟ و در نهایت اینکه بخش مدیریتی چه میزان از برنامه توسعه را دنبال کرده و در راستای تحقق آن تلاشی شده یا خیر؟

▣ تشکیل کارگروه برای ارزیابی

کوهکن ضمن تاکید بر اهمیت تحلیل برنامه ششم توسعه کشور گفت: اگر بخواهیم به‌طور اصولی وارد بحث دلایل تحقق نیافتن اهداف برنامه ششم توسعه کشور شویم، باید مطالبه رسمی ما از مجلس و دولت تشکیل کارگروه تخصصی و اجماع بر بررسی کارشناسی و تحلیل اقدامات صورت گرفته در ۵ سال اخیر باشد تا مشخص شود دلیل تحقق نیافتن بخش وسیعی از اهداف برنامه ششم توسعه کشور چه بوده است. وی افزود: باید نظام کارشناسی و ارزیابی تشکیل و از آن بهره‌برداری شود تا با استفاده از آن بتوان برای برنامه هفتم توسعه اهداف مناسب و موثری تعیین کرد و همچنین اگر اشتباهی در برنامه ششم وجود داشته، در برنامه هفتم تکرار نشود. بنا بر عقیده کارشناسان بهتر است تا تعیین‌تکلیف برنامه ششم توسعه و مشخص شدن نقاط ضعف و دلایل برخی ناکارآمدی‌های آن، برنامه هفتم توسعه کشور تدوین نشود. از این نظر تشکیل کارگروه تخصصی برای ارزیابی و بررسی همه‌جانبه برنامه ششم توسعه، یکی از الزاماتی است که باید در دستور کار نهادهای دولتی قرار گیرد.

سخن پایانی...

توجه مناسب نمایندگان مردم به معادن و مشکلات فعالیت‌های معدنی می‌تواند معضلات موجود را رفع کند. امروزه به‌دلیل حاکم نبودن چنین رویه‌ای، معدنکاران با مشکلات متعددی مواجهند. انتظار می‌رود در آینده با تغییر رویکرد مسئولان مربوطه شاهد رفع موانع موجود در بخش معدن و صنایع معدنی کشور باشیم.

فرار سرمایه‌ها از بخش معدن

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران گفت: مشکلات مختلف در حوزه صنعت سنگ و معدن موجب فرار بخش زیادی از سرمایه‌ها از بخش معدن شده است، در حالی که سرمایه‌گذاری در این حوزه علاوه بر حرکت بیشتر صنعت معدن، موجب کمک به صنعت ساختمان کشور خواهد شد. به گزارش ایرنا، تقی نبئی تصریح کرد: استان اصفهان با توجه به غنای معادن و تجربه بالایی که در بخش فراوری سنگ‌های تزئینی دارد، از گذشته تا به امروز زبانزد کشور بوده و اصفهان از این بابت موتور متحرکی در صنعت سنگ برای پیشبرد فعالیت‌های معدنی سنگ کشور است. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران با اشاره به اینکه بخش قابل توجهی از سنگ‌های تزئینی کشور در استان اصفهان فراوری می‌شود، افزود: شعار ما می‌توانیم در بحث جلوگیری از فروش مواد خام در صنعت سنگ اصفهان دیده می‌شود و از این بابت صنعت سنگ اصفهان ارزش افزوده‌ای به مواد معدنی خام ما داده بیش از هر زمانی در حال رشد و شکوفایی است. وی با تاکید بر ضرورت توجه هر چه بیشتر صنعت سنگ، توضیح داد: بخش قابل توجهی از مشکلات این صنعت از ناحیه مسئولان دولتی در بحث اصلاح قوانین به ویژه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها چه در حوزه وزارت صنعت، معدن وتجارت و چه در حوزه منابع طبیعی، محیط‌زیست و.... است. نبئی، همچنین به هزینه‌های بالای تولید معادن اشاره کرد و گفت: مجموع مشکلات ذکر شده بخش زیادی از سرمایه‌ها را از بخش معدن فراری داده است، در حالی که هر چه سرمایه‌گذاری در حوزه معدن داشته باشیم می‌تواند علاوه بر حرکت بیشتر صنعت معدنی کشور کمک شایانی به صنعت ساختمان کشور کند.

▣ انتقاد به خام فروشی در معادن و صنعت سنگ

رسول کوهستانی، مدیرکل گمرکات استان اصفهان نیز در این مراسم با بیان اینکه نمایشگاه سنگ و معادن جایگاه ویژه‌ای در صادرات کشور و استان اصفهان دارد، اظهار کرد: حجم عمده‌ای از صادرات کشور از محل این صنعت وزین است. وی با بیان اینکه بالغ بر ۱۴ میلیون تن صادرات مواد معدنی و سنگ داریم، توضیح داد: متاسفانه بیشترین مواد معدنی و سنگ‌های ما به صورت خام و یا کوپ صادر می‌شود، در حالی که می‌توان این محصول را به صورت آماده و برای نصب صادر کنیم. امیدواریم مطابق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در نمایشگاه بعدی شاهد فراوری سنگ‌ها و مواد معدنی باشیم.

شرکت‌های بزرگ به اکتشاف‌های عمیق ورود کنند

در برنامه ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال پیش‌بینی شده‌است و واحدهای فناوری مورد نیاز ایجاد یا در دست احداث‌اند و تا سال ۱۴۰۴ می‌توان به ظرفیت تولید حدود ۵۵ میلیون تن فولاد را رسید. داریوش اسماعیلی، رئیس سابق سازمان نظام مهندسی معدن در گفت‌وگو با ایراسین با اشاره به اینکه ایران بر روی نوار کوه زایی آلپ-هیمالیا قرار دارد، اظهار کرد: این کمربند مزایا و معایبی را در سراسر جهان ایجاد می‌کند که از مزایای حضور بر روی این نوار می‌توان به کانی زایی و تشکیل و ایجاد موارد مختلف اشاره کرد که این موضوع خوشبختانه در ایران قابل توجه است و ذخایر معدنی در کشور ما می‌توانند به عنوان یک منبع بسیار مهم در نظر گرفته شوند. داریوش اسماعیلی افزود: یکی از این موارد، منابع سنگ آهن است که از چندین سال پیش توجه به وجود سنگ آهن در کشور افزایش پیدا کرده و مورد توجه جدی قرار گرفته است.

خوشبختانه مجموعه صنایع معدنی و کارخانه‌های فراوری در ایران پیش‌تر ایجاد شده‌اند و این کارخانه‌ها چه در بخش منابع ملی و چه در بخش خصوصی عدد بسیار زیادی را به خود اختصاص داده‌اند. وی با طرح این پرسش که واحدهای فناوری و صنایع معدنی که با استفاده از منابع ملی ایجاد شده‌اند تا چه زمانی می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند، افزود: در برنامه ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال پیش‌بینی شده‌است و واحدهای فناوری مورد نیاز ایجاد یا در دست احداث‌اند و فکر می‌کنم تا سال ۱۴۰۴ بتوانند ظرفیت تولید حدود ۵۵ میلیون تن فولاد را ایجاد کنند.

رئیس سابق سازمان نظام مهندسی معدن با اشاره به اینکه مسئله اصلی نیاز به سنگ آهن است، گفت: میزان سنگ آهنی که تا کنون در منابع ایران شناخته شده و مورد وفاق عمومی قرار دارد حدود ۳ و نیم میلیارد تن سنگ آهن برآورد شده است که میزان قابل استخراج آن می‌تواند تا حداکثر ۲ و نیم میلیارد تن باشد و با توجه به روند و میزان استخراجی که درحال‌حاضر داریم، در سال ۱۴۰۴ چیزی حدود ۸/۱ میلیارد تن سنگ آهن در داخل زمین خواهیم داشت که با توجه به نیاز حدود ۱۶۰ میلیون تن سنگ آهن برای تولید ۵۵ میلیون تن در سال می‌تواند حدود ۱۲ یا ۱۳ سال پاسخگوی تامین سنگ آهن ما باشد. اسماعیلی با اشاره به اینکه درحال‌حاضر یکی از نکات استراتژیک، تامین سنگ آهن برای این واحدهای فناوری است، اظهار کرد: دو مسیر اصلی برای تامین سنگ آهن وجود دارد یکی از این دو راه رونق دهی به بحث اکتشاف است. به ویژه اکتشافات عمیق که توجه خاصی به آن نشده است و باید با برنامه‌ریزی دولت و ورود شرکت‌های بزرگ به اکتشافات عمیق بخشی از این سنگ آهن مورد نیاز را تامین کنیم. وی با اشاره به اینکه دومین راه این است که به سراغ منابع کشورهای دیگری که از منابع سنگ آهن برخوردار هستند برویم، ادامه داد: شرکت‌های بزرگ می‌توانند به سرمایه‌گذاری در این کشورها بپردازند و ذخایر را با قراردادهای معتبر بین‌المللی از آن خود کنند تا بتوانیم از آن سنگ‌ها هم استفاده کنیم. این استاد دانشگاه، بیان کرد: در سال ۱۳۹۹ در ایران حدود ۱۰۰ میلیون تن سنگ آهن استخراج شد و اگر قرار باشد تا سال ۱۴۰۴ این استخراج به ۱۶۰ میلیون تن برسد، این میزان استخراج باید تبدیل تقریبا ۲ برابر شود و این دو برابر شدن، ملزومات و مقدماتی را نیاز دارد که یکی از مهم‌ترین آن ماشین‌آلات معدنی است. اسماعیلی ادامه داد: درحال‌حاضر ماشین‌آلات معدنی مورد نیاز، داخل کشور تولید نمی‌شود و اجازه واردات آنها هم داده نمی‌شود. پیش‌تر در ازای صادرات مواد فراوری شده سنگ آهن و ارز حاصل از آن، این ماشین‌آلات وارد می‌شد که متاسفانه درحال‌حاضر این واردات انجام نمی‌شود. وی افزود: همانند اتومبیلی که برای حرکت به بنزین نیاز دارد و اگر بنزین نباشد این ماشین از حرکت باز می‌ماند، همان محرکه و قوای اصلی بخش معدن هم ماشین‌آلات آن است. رئیس سابق سازمان نظام مهندسی معدن بیان کرد: ماشین‌آلات موجود تا چند سال آینده توان استخراج و حمل‌ونقل مواد معدنی را ندارد.

مسائل جاده ای، ریلی، اسکله و... مورد دیگری است که باید به آن توجه شود. اسماعیلی گفت: در اینکه درحال‌حاضر در کشور ما ظرفیت استخراج سنگ آهن وجود دارد شکی نیست و هیچ یک از صاحب نظران بخش معدن نظری جز این ندارند اما اینکه دولت و فعالان چه برنامه‌ای برای این موضوع داشته باشند قابل توجه است. وی افزود: امیدواریم که دولت جدید و به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت برنامه مدون و مشخصی در این راستا داشته باشد و از نظرات صاحب نظران استفاده کند و بتواند نسبت به اکتشاف و استخراج مواد معدنی خصوصا سنگ آهن زمینه‌سازی کند و به این اتفاق کمک کند.

قطع احتمالی گاز صنایع با هماهنگی وزارت نفت و صنعت

مدیر دیسپاچینگ شرکت ملی گاز ایران گفت: قطعی گاز در صنعت فولاد با هماهنگی وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن وتجارت خواهد بود و اگر تصمیم گرفته شود گاز صنعت فولاد قطع شود، این دو وزارتخانه از چگونگی نحوه اعمال قطعی گاز اطلاع پیدا می‌کنند.

محمدرضا جولایی در گفت‌وگو با فولادبان افزود: وزارت نفت در هماهنگی با وزارت صنعت، معدن وتجارت برای تأمین و یا قطعی گاز صنعت فولاد اولویت‌های مشخصی را تعیین کرده است که بنا به صلاحدید تولیدکنندگان فولاد اولویت‌ها، اجرا خواهد شد.

وی ادامه داد: برخی فولادسازان اعلام کرده‌اند هم‌زمان با قطعی گاز می‌توانند کارخانه خود را اورهال یا تعمیر کنند، برخی موضوع کاهش تولید را مطرح کرده‌اند و برخی فولادسازان در استان‌ها هم شرایط متفاوت داشته‌اند و هرزمان که اعلام کنند می‌توانند سوخت صنعت فولاد خود را در هماهنگی با وزارت صنعت، معدن وتجارت دریافت کنند.

مدیر دیسپاچینگ شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: چگونگی سهمیه‌بندی، زمان سهمیه‌بندی، تخصیص سهمیه‌بندی و حتی میزان سهمیه‌بندی گاز در نشست مشترک وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن وتجارت با اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران مشخص شده است و همه موارد و جزییات اجرای این طرح با هماهنگی نمایندگان این وزارتخانه‌ها اعمال خواهد شد.

جولایی گفت: قطعی گاز در صنعت فولاد با هماهنگی وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن وتجارت خواهد بود و این دو وزارت خانه کاملاً اطلاع دارند که اگر بخواهیم گاز صنعت فولاد را قطع کنیم نحوه اعمال قطعی گاز چگونه خواهد بود.

وی در پاسخ به سؤال فولادبان مبنی بر اینکه وزارت صنعت، معدن وتجارت گفته بود به هیچ‌وجه زیر بار قطعی گاز صنایع به‌ویژه صنعت فولاد نخواهیم رفت، افزود: اینگونه نیست زیرا هیات دولت در این باره تصمیم خواهد گرفت که محدودیت‌ها چگونه اعمال شود و هماهنگی‌های آن حتماً اعمال خواهد شد و اگر وزارت نفت مجبور به نگهداری شبکه گازی کشور شود، قطعی گاز صنایع نیز اعمال خواهد شد، امیدواریم وضع بهبود پیدا کند و صنایع هم از کمبود یا قطعی گاز متضرر نشوند.

روزگار معدن

معدن

دوشنبه ۳
● ۸ آذر ۱۴۰۰
● ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
● ۲۹ نوامبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۳۶

پیشنهاد سرمایه‌گذاری ایران در معادن افغانستان

رئیس اتاق بازرگانی ایران و افغانستان درباره مذاکرات تجاری دو کشور اظهارکرد: پیشنهاد سرمایه‌گذاری ایران در معادن این کشور ارائه شده است.

به گزارش تسنیم، حسین سلیمی با اشاره به آخرین وضعیت تجاری دو کشور اظهارکرد که پیشنهاد ورود به معادن افغانستان ارائه شده تا این کشور واردات را در سطح قبلی ادامه دهد. وی افزود: پیشنهاد داده‌ایم که در معادن افغانستان ورود کرده و از طریق سرمایه‌گذاری و صدور خدمات فنی و مهندسی درآمدشان را از معادن افزایش دهیم تا بتوانند واردات را در همان سطح قبل ادامه دهند.

سلیمی درباره روابط تجاری با افغانستان اظهار کرد که قطعا تجارت ایران و افغانستان به روزهای پیش از روی کار آمدن طالبان بازمی‌گردد. اما به دلایل مختلف تجارت دو کشور در امسال به رقمی که پیش‌بینی می‌شد یعنی ۳.۶ میلیارد دلار نخواهد رسید.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و افغانستان ادامه داد: جلساتی که در افغانستان برگزار شد در این جهت بود که وضعیت تجاری دو کشور بهبود پیدا کند و تاکیداتی هم روی بازارچه‌های مرزی شد که نتایج این توافقنامه‌ها به‌تدریج هم مشخص می‌شود. البته مشکلاتی مانند نقل و انتقال ارز همچنان باقی مانده چراکه سیستم بانکی ندارند.

وی گفت که در مورد جاده‌سازی و پل‌سازی هم مذاکراتی شده است. وقتی درآمدزایی داشته باشند می‌توانند خرید هم داشته باشند. قرار شده که ما در مرزها در مورد سوخت فعالیت بیشتری داشته و کمک کنیم که مشکلات سوختی انها حل شود.

سلیمی اضافه کرد: این پیشنهادات در جلسه‌ای که در افغانستان برگزار شد مطرح شده است، باید صبر کنیم طرف ایرانی و طالبان راهکارهای خود را ارائه دهند و در یک کارگروه نواقص آن را برطرف کنند. نتیجه گرفتن از آن هم زمان می‌برد. طالبان هم گفته است که باید در این مورد فکر کنند چراکه برخی از این پیشنهادات هزینه‌بردار است و باید ببینند که امکانات مالی آنها اجازه این کار را می‌دهد یا خیر.

سلیمی با اشاره به میزان حجم تجارت دو کشور گفت: میزان تجارت ایران و افغانستان در وقت اخیر کاهش داشته است. با روی کار آمدن طالبان حدود ۲ ماه تجارت تقریبا متوقف شده بود. امروز حمل‌ونقل و رفت و آمد بین دو کشور وجود دارد ولی با توجه به قرار گرفتن در فصل سرما شاید نتوانیم کسری را جبران کنیم.

تاکید معدنی‌ها خطاب به نمایندگان مجلس شورای اسلامی:

حضور بخش خصوصی در تصمیم گیری‌ها الزامی است

ملیکا انصاری

مجلس شورای اسلامی به‌عنوان مجمعی از نمایندگان مردم همواره وظیفه گره‌گشایی و پیگیری مطالبات ملت را برعهده دارد. این رکن قوه مقننه باید با در نظر گرفتن صلاح جامعه و شرایط اقتصادی-سیاسی حاکم بر جامعه، با تصمیمات مناسب به قانون‌گذاری برای بخش‌های مختلف بپردازد. کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در بخش معدنی کشور این وظایف را برعهده دارد. اما در سال‌های اخیر تصمیمات مجلس مورد اعتراض بسیاری از فعالان معدنی قرار گرفته و به عقیده کارشناسان این حوزه، ورود نمایندگان مجلس به مسائل معادن باعث بی‌نظمی و سردرگمی بیشتر فعالیت‌های این عرصه شده است. ورود مجلس به بحث قیمت‌گذاری و تنظیم بازار مواد و صنایع معدنی، تصمیم بر رفع معافیت‌ها و وضع عوارض صادراتی بخش معدن و تصویب طرح اختصاص ۵ درصد از فروش معادن بخش خصوصی به شهرستان محل معدن از جمله این ورود و تصمیم‌سازی‌های مناقشه‌آفرین است. «روزگارمعدن» درباره ابعاد ورود نمایندگان مجلس شورای اسلامی به مسائل بخش معدن، پیامدهایی که تاکنون داشته و نتایجی که پیش‌بینی می‌شود، با کارشناسان و فعالان معدنی به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

تصمیمات دردسرساز

شهرام شریعتی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ورود به تصمیم‌سازی در هر حوزه را نیازمند تخصص و دانش فنی معرفی کرد. او در زمینه ورود کمیسیون صنایع و معادن مجلس به مسائل بخش معدن گفت: نمی‌توان دخالت‌های نمایندگان مجلس در فعالیت‌های معدنی و تصمیم‌سازی‌های آنها را مثبت و روشن عنوان کرد. باید توجه داشت سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و به‌طور کلی ورود به هر حوزه اقتصادی نیازمند دانش فنی و تخصصی است و متاسفانه نمایندگان مجلس توان و سابقه موثر فعالیت معدنی ندارند. بنابراین نمی‌توانند تصمیمات درستی برای بهبود وضعیت معادن اتحاذ کنند. این اتفاق باعث شده در این مدت طرح‌های تصویبی مجلس با اعتراض و گلایه فعالان معدنی همراه باشد. این فعال معدنی ادامه داد: در سال‌های اخیر مکرر دیده شده نمایندگان مجلس شورای اسلامی به بهانه ساماندهی به وضعیت معادن و رفع مشکلات فعالان معدنی، طرح‌ها و قوانینی را تصویب کرده‌اند که نه‌تنها از مشکلات معادن کم نکرد بلکه به بار دوش معدنکاران افزود چراکه نمایندگان مجلس توان کار کارشناسی و تخصصی نداشته و رویکرد و نگاه آنها به معادن سطحی است.

▣ بار سنگین تصمیمات یکطرفه

شریعتی اتخاذ تصمیمات غیرکارشناسی برای بخش معدن را آسیب‌زا معرفی کرد و گفت: باید توجه داشت اجرایی شدن تمامی تصمیمات نامناسب بیش از معادن بزرگ، معادن کوچک‌مقیاس را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. متاسفانه در تصمیم‌گیری‌های مجلس شورای اسلامی برای بخش معدن، فعالان این حوزه حضور ندارند و این از دیگر مشکلات و نقایص طرح‌های تصویبی است زیرا نه‌تنها مجلس توان تخصصی کافی در حوزه معدن نداشته بلکه از متخصصان و فعالان بخش خصوصی این عرصه هم استفاده نمی‌کند. بنابراین تصمیمات اتخاذشده به هیچ عنوان پشتوانه کارشناسی‌شده نداشته و تنها باری بر دوش فعالان اضافه کرده است.

او ادامه داد: نتیجه تصویب طرح‌ها بدون مشورت با فعالان معدنی، اعتراض بخش خصوصی است. باید توجه داشت سهیم کردن بخش خصوصی و فعالان در تصمیم‌گیری‌های کلان و مهم هر بخش اقتصادی می‌تواند ضمن ساماندهی به فعالیت‌های هر حوزه، مشکلات موجود را برطرف کند.

این فعال معدنی در ادامه به مصادیق تصمیمات نامناسب معدنی مجلس شورای اسلامی اشاره کرد و گفت: در مدت اخیر طرح‌های نامناسبی مانند پرداخت ۵ درصد از درآمد فروش معادن به شهرستان، توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح شد؛ نامناسب از این جهت که تمامی هزینه‌های پرداختی این‌چنینی فعالان معدنی در قانون معادن ذکر شده و این طرح‌ها تنها باری بر دوش فعالان معدنی اضافه خواهد کرد.

▣ افزایش تولید معدنی نداشتیم

شریعتی ورود بخش خصوصی به روند تصمیم‌گیری‌های دولتی را برای توسعه و رفع مشکلات معادن ضروری دانست و توضیح داد: تا زمانی که بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها به‌عنوان یک هیات متخصص دارای حق رأی یا تاثیرگذار حضور نداشته باشند، نمی‌توان به آینده ورود مجلس در مسائل بخش معدنی امیدوار بود چراکه معدنکاران به‌عنوان افراد فعال در معادن، بیش از سایران نسبت به مشکلات، خلأها و چالش‌های این حوزه آگاه هستند و نظر کارشناسی آنها می‌تواند سهم بیشتری در حل معضلات داشته باشد و در نهایت تصمیمات با نگاه درست‌تری اتخاذ خواهند شد. در غیر این صورت نمی‌توان شاهد تصویب و اجرایی شدن تصمیمات مفید و موثر بود. بنابراین ورود نمایندگان کمیسیون معدن و صنایع معدنی برای دستیابی به یک خروجی مناسب به‌تنهایی کافی نبوده و باید فعالان معدنی در کنار آنها حضور داشته باشند. شریعتی همچنین به بحث افزایش فروش در بخش معدن اشاره کرد و این‌گونه به تشریح دلایل آن پرداخت: برخی افراد همواره افزایش فروش بخش معدن را به منزله مناسب بودن معادن دانسته و بنا بر آن، نگاه‌های نادرستی به این عرصه دارند. باید گفت افزایش فروش در بخش معدن متاثر از از افزایش تولید ما نبوده و عوامل دیگری در این موضوع دخیل بودند. رشد چشمگیر ارزش و قیمت جهانی مواد معدنی و همچنین افزایش قیمت ارز از مهم‌ترین این عوامل بودند. بنابراین در میان این نوسانات بین‌المللی خواه‌ناخواه میزان درآمد فروش بخش معدن افزایش یافته و این خبر را نمی‌توان به‌عنوان شرایط مطلوب معادن و توسعه بخش معدن تلقی کرد. معادن کشور همچنان درگیر مشکلات اساسی هستند و در صورت رفع نشدن آنها، شرایط از وضعیت فعلی وخیم‌تر خواهد شد.

توجه بیشتر به انفال عمومی

سید جواد حسینی‌کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ورود مجلس به تصمیم‌سازی‌های بخش معدن را محدود ندانست و آن را در راستای ساماندهی به فعالیت‌های معدنی معرفی کرد. او در این باره گفت: معادن یکی از مهم‌ترین بنگاه‌های اقتصادی کشور هستند که متاسفانه همچنان در کشور ما مغفول مانده‌اند. رهبر معظم انقلاب نیز بارها به این موضوع اشاره کرده‌اند که بهره‌برداری ما از معادن کشور نامناسب است و از این رو باید تلاش نهادهای دولتی در راستای افزایش بهره‌وری مناسب از ظرفیت‌های معدنی باشد. معادن این ظرفیت را دارند که به نقطه اتکا اقتصادی کشور تبدیل شوند اما از سوی دیگر، باید توجه داشت معادن به‌عنوان انفال عمومی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و نباید با اقدامات نامناسب حق مردم را ضایع کرد. در سال‌های اخیر کوتاهی متعددی در حوزه‌های مدیریتی از سوی نهادهای دولتی صورت گرفته که باعث شده بخش معدن و صنایع معدنی با مشکلات مختلفی مواجه شود. این نماینده مجلس ادامه داد: با اتخاذ تصمیمات مناسب، جهت‌دهی موثر با چشم‌اندازهای توسعه‌ای، بخش معدن می‌تواند در کنار رفع مشکلات خود به ثبات ساماندهی دست یابد. مجلس شورای اسلامی نیز با در نظر داشتن این اهداف، همواره در تلاش است تا ضمن حفاظت و صیانت از معادن به‌عنوان انفال عمومی، به بهبود بهره‌وری و رشد اقتصادی معدنی یاری دهد.

▣ وضع محدودیت‌های صادراتی

حسینی‌کیا در ادامه صحبت‌های خود تصمیم‌سازی در بحث تجارت بخش معدن را اقدامی در جهت جلوگیری از خام‌فروشی معرفی کرد و گفت: پیش از آغاز امسال، اخباری مبنی‌بر اخذ مالیات از درآمد حاصل از صادرات برخی مواد معدنی تمام نقاط کشور از سوی مجلس منتشر شد. با اعلام این موضوع، افزایش محدودیت‌های صادراتی یکی از نخستین پیامدهایی بود که در ذهن فعالان بخش معدن و صنایع معدنی نقش بست و به نظر می‌رسد این موضوع یکی از مواردی باشد که عملیاتی شدن تجارت آزاد در بخش معدن کشور را دچار مشکل خواهد کرد در صورتی که چنین نیست. در بحث تجارت آزاد بخش معدن و صنایع معدنی نیز مانند سایر مسائل این حوزه کم‌توجهی‌هایی از سوی دولت صورت گرفته و در برخی مواقع سیاست‌های در پیش گرفته شده باعث ناهموار شدن مسیر تبادلات و صادرات مواد معدنی شده است. وی ادامه داد: در نظر گرفتن تسهیلات صادراتی و همچنین تخصیص برخی حمایت‌های دولتی برای صادرات مواد معدنی به معدنکاران، از اقدامات مهمی است که به نظر می‌رسد باید در دستور کار نهادهای دولتی قرار گیرد. فراهم شدن شرایط مناسب برای صادرات غیر از ارزآوری، منجر به تکمیل زنجیره برای بخش معدن و صنایع معدنی کشور خواهد شد. بنابراین اصلاح رویکردهای صادراتی در بخش معدن می‌تواند ضمن جلوگیری از خام‌فروشی در این حوزه، به توسعه معادن و همچنین صنایع پایین‌دستی منجر شود.

▣ اصلاح ساختارهای مالیاتی

این نماینده مجلس شورای اسلامی در ادامه، اصلاح ساختار مالیاتی را ضامن افزایش بهره‌وری بخش معدن و صنایع معدنی کشور خواند و گفت: همان‌طور که پیش‌تر به آن اشاره شد، وضع مالیات برای صادرات بخش معدن و به نوعی تصمیم‌سازی مجلس در مسائل تجاری این عرصه، به جهت تکمیل زنجیره بخش معدن و صنایع معدنی است. برای مثال، در زنجیره فولاد دیده شد در ابتدای زنجیره که همان مواد معدنی و معادن مرتبط با صنایع فولادی است، معافیت‌های مالیاتی در صادرات وجود دارد اما در انتهای زنجیره یا همان محصولات نهایی این صنایع، معافیت‌های این‌چنینی وجود ندارد.

در صورتی که این معافیت مالیاتی (که نوعی حمایت دولت از معادن و صنایع است) باید برعکس باشد و در صادرات محصول نهایی و انتهای زنجیره مالیات کمتری به نسبت صادرات مواد اولیه اخذ شود چراکه با از دست دادن ماده‌های اولیه و صادرات بدون برنامه آنها، صنایع و زنجیره آن گسترش نمی‌یابد و این موضوع برای اقتصاد کشور آسیب‌رسان است. حسینی‌کیا ادامه داد: باید سیاست‌های مناسبی برای تخصیص حمایت‌های دولتی در بخش معدن و صنایع معدنی تدوین شود زیرا رویکرد درست و تصمیم مناسب نه‌تنها برای معادن کشور ثمربخش است، بلکه می‌تواند در حالت کلی یاری‌رسان اقتصاد کلان کشور باشد. باید باز به این نکته توجه کرد که ایران به دلیل دارا بودن ذخایر معدنی فراوان، همچنین تحریم نبودن فعالیت‌های معدنی، در صورت اتخاذ تصمیمات مناسب و تنظیم رویکردهای توسعه‌ای می‌تواند از ثمرات بی‌شمار اقتصاد معدنی بهره‌مند شود.

▣ فعال‌سازی معادن

حسینی‌کیا در ادامه صحبت‌های خود به ضرورت تدوین قوانین الزام‌آفرین اشاره کرد و گفت: غیر از موانع صادراتی و سیاست‌گذاری‌های نامناسب دولتی در این راستا، می‌توان به مسئله فعال‌سازی و مشکلات معادن در این زمینه اشاره کرد. در بسیاری از موارد مشاهده می‌شود پروانه اکتشافی برای بسیاری از فعالان معدنی صادر شده اما معادن همچنان فعال نشده‌اند. از این رو، تصمیماتی برای فعال‌سازی این معادن در نظر گرفته و ابلاغ شده است. تعیین مهلت برای فعالیت معادن و در ادامه ابطال پروانه‌های اکتشافی یکی از این تصمیمات اتخاذشده از سوی دولت است و انتظار می‌رود در ادامه شاهد فعالیت بیشتر معادن باشیم.

سخن پایانی

فعالان و کارشناسان معدنی معتقدند تصمیمات مجلس پشتوانه کارشناسی‌شده نداشته و بدون توجه به قوانین مصوب و مهم در بخش معدن مانند قانون معادن، اقدام به تدوین طرح‌های متناقض و محدودیت‌آفرین می‌کنند. ممنوعیت‌های صادراتی، رفع معافیت‌های مالیاتی، تصمیم بر افزایش حقوق پرداختی معادن از مصادیق این رویکردهای محدودیت‌آفرین است که همواره معدنکاران به آنها گلایه‌مند هستند. امیدواریم در ادامه با تصمیم‌سازی و قانون‌گذاری صحیح شاهد رفع مشکلات باشیم.

یادداشت

۲ راه ساماندهی صنعت زغال سنگ

سعید صمدی
دبیر انجمن زغال‌سنگ و رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران

در مدت اخیر اخباری مبنی‌بر ورود مجلس شورای اسلامی به رفع مشکلات معادن و تشکیل فراکسیون برای بخش زغال‌سنگ اعلام شد. به‌طور کلی می‌توان ورود مجلس شورای اسلامی به مسائل بخش معدن به‌ویژه معادن زغال‌سنگ را روشن تلقی کرد. به دلیل کارگرمحور بودن فعالیت معادن زغال‌سنگ، این معادن همواره تاثیر بسزایی بر اشتغالزایی مناطق محروم دارند. در حال حاضر بیش از ۱۷ هزار نفر در بخش زغال‌سنگ مشغول فعالیت هستند و به عبارتی، اشتغال هزاران نفر در دست بخش زغال‌سنگ است. به همین ترتیب مشکلات معادن زغال‌سنگ بر زندگی این افراد شاغل نیز اثرگذار خواهد بود. از سوی دیگر، باید توجه داشت زغال‌سنگ یک ماده معدنی استراتژیک برای کشور است و نمی‌توان مشکلات این بخش را نادیده گرفت. اما با وجود تمامی این شرایط استخراج و تولید زغال‌سنگ به اندازه میزان مصرف و نیاز در کشور نبوده حتی برای تامین نیازهای خود مجبور به واردات زغال‌سنگ هستیم. موارد متفاوتی ازجمله قیمت‌گذاری دستوری و ممنوعیت‌های صادراتی بر عملکرد فعالان بخش زغال‌سنگ همواره تاثیر منفی داشته و باعث بروز مشکلات مختلفی شده‌اند. تمامی این دلایل در کنار یکدیگر، عوامل اصلی کاهش تولید در بخش زغال‌سنگ به شمار می‌رود. یکی از ثمرات مهم تشکیل فراکسیون زغال‌سنگ در مجلس را می‌توان افزایش توجه نهادهای دولتی به این بخش دانست. نمایندگان عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به دلیل وجود مشکلات متعدد در بخش زغال‌سنگ، در صدد تشکیل فراکسیون تخصصی این حوزه برآمدند. ما به‌عنوان انجمن زغال‌سنگ ایران، نسبت به این اقدام مجلس خوشبین هستیم. در چند سال گذشته نیز مشکلاتی در فعالیت بخش زغال‌سنگ به وجود آمد که در نهایت با همکاری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و بخش خصوصی این معضلات رفع شد. باید خاطرنشان کرد بخش زغال‌سنگ حوزه‌ای محروم و کمی متفاوت با سایر بخش‌های معدنی است و در سازمان‌های دولتی متولی بخش معدن مانند ایمیدرو، توجه مناسب و ویژه‌ای به آن نمی‌شود. بنابراین تشکیل این فراکسیون می‌تواند توجه نهادهای دولتی را بیش از پیش به معادن جلب کند چراکه با افزایش توجهات به این بخش، می‌توان به حل مشکلات معادن زغال‌سنگ توسط دولت امیدوار بود. همچنین باید تاکید کرد انجمن زغال‌سنگ به‌عنوان یک بازوی مشورتی در کنار این فراکسیون برای تصمیم‌گیری مناسب و تخصصی حضور خواهد داشت. معادن زغال‌سنگ خلاف سایر معادن نیاز به موارد حمایتی مانند یارانه و کمک دولت ندارند و ورود نهادهای دولتی به‌طور مستقیم برای رونق این معادن لازم نیست. فقط قیمت‌گذاری منطقی و براساس معیارهای جهانی خواسته فعالان بخش زغال‌سنگ است. قیمت‌گذاری زغال‌سنگ براساس معیارهای جهانی و متناسب با قیمت تمام‌شده واردات زغال‌سنگ از مهم‌ترین خواسته‌های امروزه فعالان این بخش است. در سال‌های گذشته جلسه‌ای متشکل از نهادهایی ازجمله وزارت صنعت، معدن و تجارت و انجمن زغال‌سنگ برای تعیین قیمت زغال‌سنگ برگزار شد. در این جلسه بنا شد قیمت هر تن زغال‌سنگ برابر با ۲۶.۵ درصد قیمت هر شمش فولاد باشد. این در حالی است که قیمت جهانی زغال‌سنگ ۳۳ تا ۳۴ درصد قیمت هر شمش فولاد بوده و در عمل زغال‌سنگ در کشور ارزان فروخته می‌شود. در همان زمان به تعیین این قیمت اعتراض کردیم چراکه با ارزان فروخته شدن زغال‌سنگ تنها بخشی از مشکلات فعالان این بخش رفع خواهد شد. همچنین با ادامه برقراری این قیمت، احداث معادن جدید اقتصادی نخواهد بود. در آن جلسه تعیین قیمت قرار شد قیمت معین‌شده به مدت ۳ سال در جریان باشد که آذر امسال این مهلت به پایان می‌رسد و باید به سمت تعیین قیمت جدید زغال‌سنگ حرکت کنیم. باید توجه کرد اگر قرار است قیمت زغال‌سنگ براساس قیمت جهانی تعیین نشود، باید دولت اجازه صادرات زغال‌سنگ را صادر کند تا فعالان این بخش بتوانند از طریق صادرات درآمدزایی مناسب برای معادن خود داشته باشند.

احیای ستادهای سیاست‌گذاری معادن در دستور کار باشد

یک عضو اتاق بازرگانی ایران گفت: اگر معاون جدید امور معدنی وزیر صنعت، معدن وتجارت افکار توسعه‌ای داشته باشد و از تشکل‌های صنفی به نحو احسن استفاده کند به نظرم می‌تواند موفقیت زیادی در حوزه معدن داشته باشد و این بخش را از سکون و رکود خارج کند. بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان افزود: تمام مسئولان دولتی و غیردولتی و حتی افراد حقیقی در پی تغییر و تحولند ولی معمولا تغییر و تحول به‌آسانی اتفاق نمی‌افتد و اگر هم تحولی باشد مستلزم فراهم بودن زیرساخت‌ها است. وی ادامه داد: تا قبل از انتصاب آقای محتشم‌پور، آقای کشاورز سال‌ها در معاونت معدنی بودند، فضا را می‌شناختند و اگر ایشان هم می‌ماندند بد نبود اما به‌هرحال انتخاب وزیر است. این فعال معدنی تصریح کرد: حق با وزیر است و ما هم احترام می‌گذاریم و ایشان باید کسی را انتخاب کند که بتواند با آن کار کند و برنامه‌های وزیر را در امور معدن اجرایی کند و ما هم آمدن محتشمی‌پور را به فال نیک می‌گیریم و امیدواریم باعث تحول و تغییرات جدید در امور معدن شوند. شکوری گفت: اگر آقای محتشمی‌پور افکار توسعه‌ای داشته باشند و از تشکل‌های صنفی به نحو احسن استفاده کنند به نظرم می‌تواند موفقیت زیادی در حوزه معدن داشته باشد و این بخش را از سکون و رکود خارج کند. وی افزود: یکی از خواسته‌های فعالان صنفی و تشکل‌های بخش خصوصی برای موفقیت ایشان راه‌اندازی ستادهای سیاستگذاری و یا احیای این ستادها است که بتوانند فعالیت معادن را احیا کنند. این عضو اتاق بازرگانی تصریح کرد: پیش‌تر شوراهای سیاستگذاری مثل شورای سیاستگذاری مس و طلا، سرب و روی، سنگ‌های ساختمانی و... وجود داشت که با اضافه کردن شورای سیاستگذاری فولاد و آهن می‌توان این فعالیت‌ها را توسعه داد و چون در این شوراها بخش خصوصی درگیر بود و رئیس این شوراها هم رئیس انجمن‌های تخصصی بودند می‌توانست صدای بخش خصوصی را در معادن رساتر کند. شکوری گفت: اگر شوراهای سیاستگذاری در معاونت معدنی جدید راه‌اندازی شود و معاون جدید امور معدنی وزیر صنعت، معدن وتجارت از مشورت فعالان حوزه معدن و صنایع معدنی علی‌الخصوص تشکل‌های صنفی استفاده کند می‌تواند عملکرد موفقی را در این حوزه از خود برجای بگذارد.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
۸ آذر ۱۴۰۰
۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۲۹ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۳۶

نظرگاه

عوامل توسعه درون‌زای زنجیره فولاد

هادی نباتی‌نژاد
مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه

با توجه به رقابت تنگاتنگی که در مارکت جهانی فولاد برای افزایش مزیت‌های نسبی هرکدام از حوزه‌های جغرافیایی یا اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده فولاد و محصولات منتج از آن وجود دارد، ورود ایران به‌مثابه یکی از بازیگران نوپا در زنجیره جهانی تأمین فولاد، توانسته جایگاه تجاری و توانایی کشور در حوزه‌هایی همچون تولید کالاهای واسطه‌ای فولاد برای صنایع پایین‌دست یا صدور خدمات فنی- مهندسی در حوزه فولاد را گسترش دهد و به‌نوعی با تقویت اهرم برندینگ ایرانی، زمینه پایداری توسعه درون‌زا را به وجود آورد. شاید در دهه‌های گذشته، صحبت کردن از زنجیره فولاد شبیه آرزویی دوردست بود که باوجود درآمدهای حاصل از صادرات نفت اصولا نیازی به تکمیل آن احساس نمی‌شد. پارادایم اصلی حاکم بر تفکر مدیریت سنتی حکم می‌کرد هر کالایی با نرخ و کیفیت مناسب، قابلیت واردات دارد. در این تفکر بدون در نظر گرفتن آثاری که توسعه صنایع بالادستی بر رشد، پیشرفت و درنهایت توسعه صنایع پایین دارد، تصمیم گرفته می‌شد که واردات مثلا لوله و پروفیل موردنیاز در صنایع نفتی یا توربین‌های نیروگاه‌های سیکل ترکیبی از کدام کشور به‌صرفه‌تر است. شبه‌پارادایم‌های سنتی تنها با مرور صورت‌وضعیت‌ها و سیاهه منابع و مخارج، به‌نوعی، امضاکننده اسناد مالی اقلام وارداتی می‌شدند و حتی گاه در سطح کارشناسی با مرتبط کردن زیرساخت‌های توسعه زنجیره فولاد یا هر صنعت دیگر با آنچه خودکفایی، ممنوعیت واردات یا انحصار رقابت ناپذیر تعرفه‌ای خوانده می‌شود، نقدهای همه‌پسندی به حامیان توسعه فرآیندی در زنجیره‌های صنعتی وارد می‌کردند. بااین همه، تحریم‌ها همچون ضربه‌ای هوشیارکننده بر پیکر مدیریت سنتی، توفیقی اجباری را نصیب صنعت کشور به‌خصوص صنایع فولادی کرد. حالا دیگر کلیدواژگانی مانند سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد، تأمین پایدار مواد اولیه، ایجاد ارزش‌افزوده یا ارزش‌آفرینی خلاقانه در جهت خلق ثروت، جای ارقام و اعداد در سامانه‌های حسابداری سنتی را گرفته‌اند و دیگر کمتر می‌توان کسی را پیدا کرد که نام زنجیره فولاد یا زنجیره معدن تا مصرف را نشنیده باشد. امروز تقاضا برای سرمایه‌گذاری در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد برخلاف سال‌های گذشته رشد قابل توجهی از خود نشان داده تا جایی که بخش بزرگی از بار توسعه صنعتی کشور به‌تنهایی بر دوش صنایع فولادی قرار گرفته است. بااین حال ثمره و حاصل چنین رشدی چیست و کجاست؟ افزایش اشتغال مولد به‌واسطه امکان تولید کالا با ارزش‌افزوده بیشتر را می‌شود از جمله نتایج اولیه توسعه زنجیره فولاد در کشور خواند، اما مهم‌تر از آن به کارگیری دانش فنی در سطح گسترده توسط شرکت‌های بخش خصوصی است که توانسته انباشت دانش آکادمیک در میان نخبگان و تحصیل‌کردگان رشته‌های صنعتی را وارد میدان کند و ظرفیت‌های بالقوه آنها را بالفعل سازد. از جانب دیگر، با توجه به رقابت تنگاتنگی که در مارکت جهانی فولاد برای افزایش مزیت‌های نسبی هرکدام از حوزه‌های جغرافیایی یا اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده فولاد و محصولات منتج از آن وجود دارد، ورود ایران به‌مثابه یکی از بازیگران نوپا در زنجیره جهانی تأمین فولاد، توانسته جایگاه تجاری و توانایی کشور در حوزه‌هایی همچون تولید کالاهای واسطه‌ای فولاد برای صنایع پایین‌دست یا صدور خدمات فنی- مهندسی در حوزه فولاد را گسترش دهد و به‌نوعی با تقویت اهرم برندینگ ایرانی، زمینه پایداری توسعه درون‌زا را به وجود آورد. به‌عبارت‌دیگر، اگرچه سایه تحریم بر سر توسعه داخلی، سنگینی فزاینده‌ای را اعمال کرد، اما افق تازه‌ای را گشود که ازقضا زمینه شکل‌گیری پارادایم‌های نوین مدیریتی و تلاش برای گذار از مدیریت سنتی به‌سوی مدیریت نوآور و فناوری‌محور در کشور را فراهم کرد؛ پس نباید از یاد برد اگرچه در برخی موارد استانداردهای سخت‌گیرانه زیست‌محیطی یا لزوم رعایت اصول حاکم بر بروکراسی باعث شده تا مسیر تکمیل زنجیره فولاد با سختی‌هایی مواجه شود، اما مزیت‌های مترتب بر توسعه این زنجیره آن‌چنان غالب است که انگیزه و توان برای هموار کردن این مسیر را دوچندان می‌کند. حالا دیگر جایی برای شوخی بر سر مفاهیم توسعه پایدار باقی نمانده است. جمع تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان کشور بر سر لزوم حرکت در مسیر توسعه پایدار زنجیره فولاد و توجه همه‌جانبه به ارکان و اجزای این زنجیره دیدگاه مشترکی دارند؛ اشتراک نظری که می‌تواند در عمل با سرایت به دیگر حوزه‌های اقتصادی، الگوی رشد مبتنی بر پارادایم‌های توسعه پایدار را رقم بزند.

مداخله دولت، منشأ دلالی در زنجیره فولاد

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

ایران دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا و نخستین تولیدکننده آهن اسفنجی بر پایه گاز در جهان است. تولید فولاد ایران در سال ۱۳۹۸ به میزان ۲۷.۲ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود که این میزان تا پایان امسال به مرز ۳۰ میلیون تن برسد. درحال‌حاضر، زنجیره ارزش فولاد حدود ۱۲ درصد ارزش صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است به طوری که علاوه بر تأمین نیاز داخل کشور به محصولات زنجیره فولاد، امکان توسعه بازارهای صادراتی نیز به وجود آمده است. این در حالی است که در دهه ۸۰ شمسی، ایران یکی از واردکنندگان شمش فولاد و محصولات فولادی نظیر میلگرد ساختمانی بود. پایش طرح‌های در دست احداث و قابل تحقق زنجیره ارزش فولاد نشان می‌دهد که اهداف کمی این صنعت (ایجاد ۵۵ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد خام در چشم‌انداز ۱۴۰۴) محقق خواهد شد.

دسترسی به گاز طبیعی و انرژی برق با نرخ‌های یارانه‌ای، همواره یکی از مشوق‌های سرمایه‌گذاری در بخش فولاد کشور بوده است اما نکته این است که مشوق‌های سرمایه‌گذاری در هیچ بخشی از اقتصاد نمی‌تواند بدون محدودیت زمانی و همیشگی باشد زیرا موجب افت پیوسته بهره‌وری و در نتیجه کاهش رقابت‌پذیری در سطح بین‌المللی می‌شود. با توجه به گذار بخش فولاد کشور از دوره رشد و نمو اولیه و دستیابی به بلوغ صنعتی و مدیریتی، انتظار می‌رود استمرار توسعه و تداوم تولید در این بخش بدون نیاز به مشوق‌ها و حمایت‌های دولتی نیز امکان‌پذیر باشد.

در این رابطه مهر با امیرضا شاهانی، معاون امور زیربنایی و تولیدی مرکز پژوهش‌های مجلس گفت‌وگو کرده است که در ادامه از نظرتان می‌گذرد:

● خطری وجود دارد که ما در سال‌های آینده به واردکننده سنگ آهن معدن تبدیل شویم؟

میزان حفاری که برای اکتشاف سنگ آهن معدن انجام می‌دهیم در سال حدود ۱۸۰ هزار متر است در حالی که کشورهایی مثل چین و استرالیا که در این عرصه پیشتاز هستند و تا سالی پنج میلیون متر هم حفاری می‌کنند؛ فاصله زیادی بین ۱۸۰ هزار متر تا پنج میلیون متر وجود دارد. اگر بی‌عدالتی در قیمت‌گذاری محصولات یعنی اول چرخه در سنگ معدن به نسبت محصولات صنایع فولادی وجود داشته باشد، طبیعی است که انتظار واردات سنگ آهن و معدن در سال‌های آینده را داشته باشیم؛ با وجود آنکه معادن غنی در حوزه آهن در کشور داریم. این یک بُعد مسئله بود.

بُعد دوم آن است که به طور کلی قیمت‌گذاری دستوری پاسخ‌گو نخواهد داد؛ یعنی ما نمی‌توانیم به صورت دستوری قیمت‌گذاری کنیم، ضمن اینکه در سال‌های ۹۸-۹۷ با مجوز یا قیمت‌گذاری ستاد تنظیم بازار، این اتفاق در زنجیره فولاد افتاد. در آن سال‌ها به دلیل افزایش چند برابری نرخ ارز، یک‌دفعه نرخ فولاد بسیار بالا رفت و به ناچار قیمت‌گذاری انجام شد. به هر حال قیمت‌گذاری دستوری مقوله خوبی نبود که شکست هم خورد. مقام معظم رهبری مجوز قیمت‌گذاری دستوری را سال ۹۹ تمدید نکردند، بنابراین از سال ۹۹ به بعد مکانیزم کشف نرخ در بازار بورس (مکانیزم عرضه و تقاضا) اتفاق می‌افتد.

● قیمت‌ها در بورس واقعی است؟

بله. اگر میزان نرخ نُرم بین‌المللی هر کدام از محصولات فولادی را در نظر بگیرید، البته منهای هزینه حمل‌ونقل و درصدی از آن یعنی نزدیک به نرخ جهانی قیمت‌گذاری شود، منطقی به نظر می‌رسد. وقتی می‌گوئیم نرخ دستوری یعنی محصولی را ۵۰ درصد نرخ جهانی به فروش برسانید. فولادسازی‌های ما عمدتاً خودشان به صورت خصوصی تولید می‌کنند و بازار محصول در خارج از کشور وجود دارد

که طبیعتاً باعث یکسری اختلال‌ها می‌شود چرا که از یکسو فولادسازی‌ها می‌خواهند به صورت غیررسمی صادر کنند. از سوی دیگر ما می‌گوئیم نصف نرخ بفروشید که این مسئله سبب ایجاد اختلال و منجر به شکست می‌شود البته اگر نرخ به نرخ جهانی نزدیک باشد، منطقی است.

● آیا بهتر نیست که ترکیب کمیته قیمت‌گذاری را تغییر بدهند؟

من این مسئله را رد نمی‌کنم. بحث سهامداران بورس کالا مقوله دیگری است ولی منظور شما کمیته قیمت‌گذاری برای تعیین نرخ پایه است که باید بر روی آن بحث کارشناسی بیشتری صورت گیرد. وقتی نرخ پایه تعیین می‌شود، نرخ خیلی بالا گذاشته نمی‌شود چون باید به بازار بورس ورود کند و اگر نرخ را خیلی بالا بگذارند که در سطح اُردر قیمت‌های جهانی باشد، معنایی ندارد و طبیعتاً باید نرخ را پایین‌تر از آن در نظر بگیرند بنابراین این مسئله فعلاً مشکل چندانی به نظر نمی‌رسد.

● گفته می‌شود خود کمیته قیمت‌گذاری با ایجاد لابی در تعیین نرخ پایه و رقابت نامعقول موجب می‌شود قیمت‌ها خیلی بالاتر از آن چیزی که باید باشد، تعیین شود

این مسئله در نرخ نهایی صدق می‌کند نه در نرخ پایه. در دو سه ماه گذشته با وجود آنکه تقاضا در بازار وجود نداشت ولی نرخ فولاد در بورس در حال بالا رفتن بود که این فرآیندی غیرطبیعی است و مکانیزم عرضه و تقاضا منطبق بر این مکانیزم نیست یعنی نمی‌شود که تقاضا نباشد و نرخ بالا برود در حالی که چنین اتفاقی افتاد. در چنین شرایطی باید وزارت صنعت، معدن وتجارت مقداری هوشیارتر عمل کند که تأثیرگذاری‌های این‌چنینی وجود نداشته باشد. از سال ۹۷ به بعد مداخله دولت در قیمت‌گذاری مشکل جدی ایجاد کرده بود به خصوص در حلقه اول صنایع بالادستی از سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی گرفته که نرخ خیلی پایین روی آن گذاشته می‌شود تا برسد به فولاد و محصولات فولادی که در انتهای زنجیره قرار دارند که عدد آنها نزدیک قیمت‌های جهانی است. این اختلاف خیلی زیاد است و در دنیا این‌طور نیست. به لحاظ آماری، اگر سنگ آهن را در نظر بگیریم و خلوص و عیار آن ۶۲ درصد باشد، نرخ ۱۰۰ تن سنگ آهن در بنادر چین حدود ۱۲۰ دلار است ولی وزارت صنعت، معدن وتجارت در داخل کشور سنگ آهن را با همین عیار حدود ۴۰ دلار قیمت‌گذاری می‌کرد

یعنی یک‌سوم نرخ جهانی آن است. در چنین شرایطی نرخ هر چقدر ارزان شود، برای سرمایه‌گذاران صرفه اقتصادی نخواهد داشت و آن را رها می‌کنند و مشکلی که به آن اشاره کردم، ایجاد می‌شود و ممکن است حفاری اتفاق نیفتد که ما به ناچار به واردات وابسته شویم.

● وضعیت نرخ سنگ آهن، نوعی سوبسید برای شرکت‌های فولادی نیز محسوب می‌شود.

صد درصد همین‌طور است گویی با چنین اقدامی، امتیازی به صنایع فولادی داده می‌شود.

● وقتی می‌گوئید دولت نباید قیمت‌گذاری دستوری انجام دهد، این سوال مطرح است که آیا دولت به طور کلی نباید در این زمینه مداخله‌ای داشته باشد؟

دولت می‌تواند دو نوع مداخله داشته باشد؛ اول در زمینه عوارض و مالیات که طبیعتاً باید ایفای نقش کند و دوم اینکه نهاد تنظیم‌گر بگوید صنایع فولادی موظفند در هفته از یک مقدار مشخص عرضه خود را کمتر نکنند یعنی عرضه خود را کاهش ندهند. چنین نقش تنظیم‌گری در دنیا گنجانده می‌شود در غیر این صورت مجموعه‌های تولیدکننده می‌توانند با یکدیگر تبانی کنند؛ به طور مثال ممکن است محصولات فولادی را به بازار عرضه نکنند و قیمت‌ها بالا برود، در نتیجه دولت که نهاد تنظیم‌گر است نباید اجازه چنین کاری را بدهد و بگوید شما موظف هستید فلان مقدار تن در داخل عرضه کنید ولی در نرخ مداخله‌ای نداشته باشید چرا که تعیین نرخ بر عهده بازار و مکانیزم عرضه و تقاضا است.

● آقای شاهانی هزینه‌های صنایع فولادی براساس ریال بوده و انرژی هم به نوعی رایگان است و مواد اولیه آنها نیز با نرخ پایین تعیین می‌شود؛ در حالی که محصولات خود را براساس نرخ دلار می‌فروشند. در این صورت اصلاح یارانه انرژی فولادی‌ها الزامی به نظر نمی‌رسد؟

در رابطه با حذف یارانه انرژی باید گفت همه صنایع به خصوص صنعت فولاد که الحمدالله پولدار و سودده هستند، اما نرخ انرژی (انرژی مصرفی صنایع فولاد برق و گاز است) تا سال ۹۹ برای این صنایع مُفت بود نه اینکه کاملاً رایگان باشد ولی نرخ خیلی ناچیزی بود؛ به طور مثال نرخ هر کیلووات ساعت برق تا سال گذشته (سال ۹۹) ۸۰ تومان و گاز ۲۶۰ تومان بود، در سال ۱۴۰۰ مجلس با مشاوره‌های مرکز پژوهش‌ها، قیمت‌ها را مقداری واقعی‌تر کرد البته هنوز تا قیمت‌های جهانی فاصله دارد ولی افزایش قابل توجهی داشت یعنی مشخصاً برق از ۸۰ تومان در لایحه قانون بودجه ۱۴۰۰، ۳۰۰ تومان یعنی حدود چهار برابر شد و نرخ گاز از ۲۶۰ تومان تبدیل به ۵۴۰ تومان شد که اعمال نرخ آن صورت گرفته است.

این مسئله محاسن زیادی دارد. در جلسه وزارت نیرو این مسئله مطرح شد تا صنایع فولادسازی بزرگ و متقاضی ما، خودشان نیروگاه بسازند چون برق را از شبکه می‌گیرند. وقتی با نرخ ارزان به آنها ارائه می‌دادیم، انگیزه‌ای برایشان وجود نداشت که خودشان نیروگاه‌سازی کنند (صنایع فولادی می‌خواهند ۱۰ هزار مگاوات احداث نیروگاه داشته باشند). وقتی صنعت فولادسازی بخواهد خودش نیروگاه احداث کند، چون همه آن را خودش مصرف نمی‌کند بخشی از آن وارد شبکه می‌شود و به قیمتی که دولت تعیین می‌کند، به آن می‌فروشد یعنی صنعت فولادسازی هم از برق شبکه استفاده نمی‌کند و هم اینکه مازاد تولید برق خود را به شبکه وارد می‌کند. چنین اتفاقی در حوزه آب هم رخ داد یعنی با توجه به کمبودهایی که در حوزه آب داشتیم، شرکت‌های فولادسازی سرمایه‌گذاری کردند که طی آن خطوط آب شیرین‌کن و انتقال آب از خلیج‌فارس به سه منطقه انجام شد؛ خراسان، فلات مرکزی و اصفهان که یک خط آن به بهره‌برداری هم رسید بدون آنکه دولت حتی یک ریال سرمایه‌گذاری کند بنابراین واقعی‌تر کردن نرخ حامل‌های انرژی امتیازات مختلفی دارد.

● در صورت واقعی شدن نرخ حامل‌های انرژی، صنایع فولادسازی متضرر خواهند شد؟

خیر. هرگز متضرر نمی‌شوند؛ دلیلی وجود ندارد که ما بخواهیم به آنها سوبسید دهیم وقتی آنها با نرخ دلار جهانی یا نزدیک به آن، فولاد را چه به صورت صادراتی و چه در بورس تقریباً نزدیک به همان قیمت، کشف نرخ می‌شود، می‌فروشند و این مسئله باعث می‌شود که سود صنایع فولادی بی‌رویه بالا برود. پرهیز از قیمت‌گذاری و واقعی شدن قیمت‌ها باید در کل چرخه تولید اتفاق بیفتد نه فقط تولید فولاد. در این راستا اولاً نباید نرخ ارز به صورت دستوری (ارز دونرخی) پایین نگه داشته شود بنابراین باید ارز تک‌نرخی شود تا آنها بتوانند برای مصارف خود با نرخ واقعی ارز، خریداری کنند.

دوماً کل نرخ زنجیره از سنگ معدن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی گرفته تا شمش و محصولات فولادی باید در مکانیزم کشف نرخ باشد و نرخ حامل‌های انرژی که به آنها می‌دهیم شامل برق و گاز باید واقعی باشد. طبق مطالعاتی که مرکز پژوهش‌های مجلس انجام داد مشخص شد که اگر نرخ حامل‌های انرژی دو برابر چیزی شود که امسال افزایش یافت، همچنان حاشیه سود منطقی و مطمئنی برای فولادسازی‌ها وجود دارد.

اگر نرخ حامل‌های انرژی دو برابر چیزی شود که امسال افزایش یافت، همچنان حاشیه سود منطقی و مطمئنی برای فولادسازی‌ها وجود دارد و ضرر هم نخواهند کرد. یعنی فولادسازی حتی در صورت افزایش نرخ حامل‌ها باز هم می‌توانند تاب آوری داشته باشند.

حال هر چه برویم به سمت ابتدای چرخه یعنی بخش معدن مصرف انرژی هم کم می‌شود. بیشتر در صنایع فولادسازی انرژی مصرف می‌شود.

● یکی از این فولادی‌ها سال گذشته ۳۰۰ درصد سود کرده بود.

بله. درآمدهای بالایی دارند و الان که نرخ برق هر کیلووات ساعتی ۳۰۰ تومان تعیین شده هنوز هم واقعی نیست. برقی را که صادر می‌کنیم قیمتش بیش از این چیزی است که به فولادی‌ها می‌دهیم.

● قیمت واقعی برق چقدر است؟

فرض کنید بر مبنای آن چیزی که صادر می‌کنیم رقمی حدود ۸۰۰ تومان می‌شود. ولی باز نرخ واقعی هر کیلووات ساعت چیزی حدود ۱۸۰۰ تا ۱، ۹۰۰ تومان است.

● یعنی می‌شود این ۳۰۰ تومان را به ۱، ۸۰۰ تومان تبدیل کرد؟

ما فکر می‌کنیم خیلی مشکل ایجاد نمی‌شود. ما تا دو برابر کردنش هم بررسی کردیم باز هم حاشیه سود مناسبی دارند. چون این انرژی در سبد تولید سهم بالایی ندارد.

● یعنی موجب کاهش تولید نمی‌شود؟

اصلاً امکان ندارد تولید را کاهش دهد؛ عرض کردم این موضوع حتی باعث ایجاد انگیزه می‌شود. چون از یک طرف در این صورت خودشان نیروگاه می‌سازند و از طرف دیگر مجبور به ارتقای تکنولوژی‌هایشان می‌شوند. تکنولوژی که به روز بشود بهره‌وری شأن بالاتر می‌رود. بهره‌وری که برود بالاتر یعنی می‌توانند از این طریق سود بیشتری کسب کنند. اتفاقاً یک راه توسعه تکنولوژی فولادی‌ها و از آن طرف کاهش آلایندگی‌های زیست محیطی همین است که قیمت‌های انرژی واقعی بشود.

● درحال‌حاضر این بخش چه میزان یارانه دریافت می‌کند؟

همین امسال بعد از اینکه قیمت‌ها افزایش پیدا کرده، باز هم سالانه یارانه پنهان برقی که به صنایع فولادسازی می‌دهیم حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان می‌شود.

● یعنی حتی با این افزایش قیمت؟

بله با همین افزایشی که اعمال شده در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان یارانه برق به فولادی‌ها داده شده است.

● یارانه پنهان گاز صنایع فولادی چقدر است؟

یارانه پنهان صنایع فولادسازی در حوزه گاز حدود ۵ هزار میلیارد تومان است.

دولت باید به جای مداخله قیمتی، برای کنترل بازار از دو ابزار «تعرفه‌ها و عوارض و مالیات» و «تنظیم گری» استفاده کند. یعنی اینکه در واقع بیاید بگوید شما این مقدار موظفید در هفته عرضه کنید از این مقدار کمتر نه حالا اگر بیشتر خواستند ایراد ندارد ولی کمتر نباید عرضه شود.

یکی هم اینکه صادرات منوط به میزان عرضه در بورس شود چراکه تمایل به صادرات بالاست از این رو دولت با تنظیم گری باید ابتدا مصرف داخل را پاسخ دهد و بعد اجازه صادرات به مازاد تولید دهد. خصوصاً اینکه دولت سیزدهم به دنبال ساخت یک میلیون مسکن در سال است نباید کمبود مواد اولیه در داخل کشور داشته باشیم. تنظیم گری یعنی این. یعنی در واقع مقدار صادرات را دولت یک مداخله‌ای بکند که آقا! شما به این شرط می‌توانید صادر کنید که این میزانی که لازم است در بازار داخلی، در بورس عرضه و مابقی را صادر کنید و از آن طرف دیگر در نرخ مداخله‌ای نباید کند.

● نظام توزیع فولاد را چه در حوزه صادرات و چه در حوزه بازار داخل چگونه ارزیابی می‌کنید؟ دلال بازی در این بخش چه قدر است؟

عمدتاً شرکت‌های فولادسازی ما به بخش خصوصی و یا غیردولتی واگذار شده‌اند. توزیع فولاد در واقع بر مبنای شبکه‌های مویرگی اتفاق می‌افتد که اختلالاتی هم دارد اما نکته مهم این است که اگر خود دولت زمینه را برای دلال بازی ایجاد نکند اصولاً در توزیع مشکل نخواهیم داشت.

● دولت چگونه در نظام توزیع زمینه دلال بازی را فراهم می‌کند؟

موقعی که نرخ واقعی این محصول ایکس تومان است و دولت با سیاست قیمت‌گذاری دستوری می‌گوید که شما ۶۰ درصد ایکس تومان باید بفروشید. وقتی دولت این سیاست را اعمال می‌کند آن وقت دلال بازی هم شروع می‌شود. عملاً این فاصله‌ای که با نرخ واقعی وجود دارد به جیب دلال‌ها می‌رود؛ یعنی نظام توزیع از آن نظام مویرگی که الان وجود دارد خارج می‌شود و دلال‌ها وسط می‌آیند. طبیعی است که اگر قیمت، نرخ واقعی باشد و حاشیه سودی برای دلال ایجاد نشود به این بخش ورود نمی‌کنند. لذا از نظر ما مهم‌ترین بحث این است که دولت مداخله قیمتی نکند و فقط از آن دو تا ابزاری که عرض کردم برای تنظیم بازار استفاده کند.

● فولادسازها که تبدیل به یکی از قدرتمندترین صنایع کشور و به نوعی مافیا شده‌اند، با این اصلاحات کنار می‌آیند؟

من نمی‌دانم لفظ مافیا درست هست استفاده کنیم یا نه. چون بالاخره فولادسازی یک بخش موفق تولید در کشور است. منتهی نکته این است که غول‌های اقتصادی چه زمانی در کشور ایجاد می‌شوند؟ موقعی که در واقع همان مداخلات دولت اتفاق می‌افتد. ما می‌آییم انرژی با یارانه ارزان می‌دهیم به اینها و از سویی دیگر نیز قیمت‌گذاری می‌کنیم و اختلافات را به وجود می‌آوریم. از آن طرف هم نرخ جهانی فولاد خیلی افزایش پیدا کرده است؛ یعنی اگر با مکانیزم بازار آزاد عرضه و تقاضا جلو برویم حالا اگر سود هم ببرند اشکالی ندارد اما مهم این است که اجحافی در حق مصرف‌کننده و کمبودی در بازار ایجاد نشود.

● علاوه بر تعرفه‌گذاری و تنظیم گری، پیشنهاد جامعی برای اصلاح زنجیره فولاد دارید؟

پیشنهاد ما به عنوان مرکز پژوهش‌های مجلس این است که وزارت صنعت، معدن وتجارت تدوین و تصویب طرح جامع سیاستگذاری زنجیره فولاد را در اولویت بگذارد؛ یعنی یک طرح جامع برای سیاستگذاری در زنجیره فولاد مدون کنند و به آن پایبند باشند. مثلاً فرض کنید نقشه راه ۱۰ سال آینده فولاد کشور را مشخص کنند.

● اما درحال‌حاضر طرحی هم در مجلس وجود دارد

اتفاقاً یکی از نکات همین است. آن طرح در کمیسیون تصویب شد اما هنوز در صحن در نوبت بررسی است. منتهی من خودم توصیه‌ام این است که دولت اگر طرح را تدوین و در مجلس مصوب کند خیلی بهتر است چون در این صورت همه زوایای اجرایی این قضیه در نظر گرفته شده است.

● دولت در این طرح چه پارامترهایی باید در نظر بگیرد؟

نکته اول مربوط به هدف‌گذاری است. دولت با رگولاتوری باید در این طرح جامع مشخص کند که با فرض ساخت سالانه یک میلیون مسکن چه میزان فولاد برای مصرف داخلی نیاز داریم و بعد مشخص کند که چه مقدار می‌توانیم صادرات داشته باشیم. این موارد را با یک برآورد منطقی می‌تواند هدف‌گذاری کند.

نکته دوم این است که بحث تنظیم بازار و در نظر گرفتن توازن زنجیره ارزش است که این توازن در کل زنجیره از آن همان ابتدای حلقه سنگ معدنی گرفته تا انتهای محصولات فولادی برقرار باشد و بی‌عدالتی در قیمت‌ها وجود نداشته باشد.

نکته سوم اصلاح نرخ حامل‌های انرژی است. منظورمان این نیست که یک دفعه نرخ انرژی نرخ واقعی شود بلکه با یک شیب مشخصی مثلاً در ۵ سال آینده این اصلاح انجام شود تا صنایع هم فرصت برنامه‌ریزی داشته باشند.

نکته چهارم اینکه تولید، فناوری و بهره‌وری باید در طرح دیده بشود. هر چقدر محصولات ما هایتک‌تر باشند و فناوری بالاتر داشته باشند طبیعتاً ارزش افزوده بیشتری برای کشور تولید می‌کند.

نکته پنجم اینکه بحث نظام بنگاه‌داری در صنایع فولاد و اصلاح این نظام در طرح دیده شود. نقش سازمان‌های توسعه‌ای در آن دیده شود؛ سازمان‌های توسعه‌ای همچون ایمیدرو وای درو نباید بنگاه‌داری کنند. اصولاً این سازمان‌های توسعه‌ای هر جا بنگاه‌داری کنند فساد ایجاد می‌شود؛ مثلاً الان‌ای درو در خودروسازی و ایمیدرو در صنایع فولاد سهامدار هستند. سازمان‌های توسعه‌ای برای حرکت به سمت فناوری‌های هایتک ایجاد شده‌اند نه برای اینکه خودشان سهامداری کنند.

واقعی کردن نرخ ارز در این طرح جامع یکی دیگر از شاخص‌هایی است که باید دیده شود.

بنابراین اگر از من بپرسید که نخستین اولویت در حوزه زنجیره فولاد چیست می‌گویم تدوین و تصویب طرح جامع سیاست‌گذاری زنجیره فولاد حداقل برای یک دوره ۱۰ ساله.

احتمال کاهش تولید فولاد در چین

گروه معدن

روزنامه چاینا دیلی از احتمال بالای کاهش تولید فولاد چین در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال گذشته خبر داد. به گزارش فولادبان، در گزارش چاینا دیلی آمده است: به گفته مقامات دولتی و کارشناسان صنعت، صنعت آهن و فولاد چین باید تلاش‌های خود را برای اطمینان از کاهش تولید فولاد خام در امسال نسبت به سال گذشته افزایش دهد. آن‌ها معتقدند که این تغییر برای دستیابی بهتر به اهداف توسعه کم‌کربن و سبز و اطمینان از سازگاری استانداردها در فناوری‌های کلیدی به منظور افزایش رقابت جهانی کارخانه‌های فولاد چین و کمک به توسعه با کیفیت بالا مورد نیاز است. بر اساس آمار اداره ملی آمار، چین در سه فصل اول امسال میلادی ۸۰۵/۸۹ میلیون تن فولاد خام تولید کرد که تنها ۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشت. در سه‌ماهه اول، تولید فولاد خام ۱۶ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت. در سه‌ماهه دوم ۸ درصد افزایش یافت. در سه‌ماهه سوم، تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۵ درصد کاهش یافت. وانگ ینگ‌شنگ، اقتصاددان ارشد انجمن آهن و فولاد چین، در این زمینه گفت: اگر میانگین تولید روزانه در سه‌ماهه چهارم در همان سطح سپتامبر باقی بماند تولید فولاد خام چین در امسال نسبت به سال گذشته کاهش می‌یابد. وانگ پیش‌بینی کرد تولید فولاد خام چین در امسال حدود ۱/۰۳ میلیارد تن خواهد بود که نسبت به ۱/۰۶ میلیارد تن در سال گذشته کاهش یافته است.

چین در ماه پایانی سه‌ماهه سوم به طور متوسط روزانه ۲/۴۶ میلیون تن فولاد خام تولید کرد که ۸/۴۵ درصد نسبت به ماه قبل و ۲۱/۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش داشت. وانگ گفت که متوسط تولید روزانه در ماه سپتامبر نسبت به ماه مشابه در سه سال گذشته کمتر بوده است که نشان می‌دهد تلاش‌های دولت برای کاهش تولید مؤثر بوده است. با این حال، به گفته مقامات صنعت، تلاش بیشتری برای اطمینان از کاهش تولید نسبت به سال گذشته مورد نیاز است. لئو گوئیشین، بازرس تولید فولاد خام در معاونت مواد وزارت صنعت و فناوری اطلاعات چین، گفت: شتاب رشد تولید فولاد خام از ابتدای نیمه دوم به طور مؤثر مهار شده است. با این حال، هنوز راه زیادی برای رسیدن به هدف رشد منفی تولید فولاد خام در امسال نسبت به سال گذشته وجود دارد.

صنعت فولاد، که انرژی بر است، سهم بزرگی از انتشار کربن توسط بخش صنعت را به خود اختصاص می‌دهد. این صنعت درحال‌حاضر با چالش‌هایی مواجه است، زیرا چین قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ انتشار دی‌اکسید کربن را به اوج برساند و تا سال ۲۰۶۰ به وضعیت صفر انتشار کربن برسد. لئو افزود که صنعت فولاد باید تلاش خود را افزایش دهد تا با اهداف کشور برای محدود کردن تولید هماهنگ و با الزامات مربوط به کنترل تولید در فصل گرمایش زمستان سازگار شود تا تولید را نسبت به سال گذشته کاهش دهد. وانگ معاون دبیرکل انجمن آهن و فولاد چین هم، تاکید کرد که کاهش تولید فولاد خام منجر به افزایش قیمت‌ها نشده است. وی گفت: از آنجایی که چین در تلاش برای کاهش تولید فولاد خام است، تقاضای بازار نیز ضعیف شده است که منجر به تعادل بین عرضه و تقاضای فولاد خام شده و نرخ فولاد خام را در بازار داخلی تثبیت کرده است. در ماه اکتبر، کنترل مصرف برق نه تنها بر تولید در کارخانه‌های فولادی، بلکه بر مشتریان پایین‌دستی آنها نیز تأثیر گذاشت.

وی گفت: در حالی که قیمت‌های واردات فولاد معمولاً بالاتر از صادرات فولاد بوده است، وضعیت در ماه‌های اوت و سپتامبر برعکس شد. در حالی که نرخ فولاد در بازارهای خارج از کشور افزایش یافت، قیمت‌ها در بازار داخلی نسبتاً پایدارتر بود. با توجه به اینکه ساخت‌وساز معمولاً از ماه اکتبر کند می‌شود، به‌خصوص که ساختمان در صنعت املاک و مستغلات معمولاً کاهش فصلی را تجربه می‌کند، تقاضای فولاد از بخش‌های مرتبط نیز کاهش می‌یابد.

وی افزود: جای نگرانی نیست که نرخ فولاد داخلی به دلیل کاهش تولید افزایش یافته و سپس زنجیره‌های صنعتی بالادست و پایین‌دستی را تحت تأثیر قرار دهد.

چن ککسین، تحلیلگر ارشد فولاد در پکن، پیشنهاد کرد که چین در زمان مناسب اقدامات قوی‌تری را برای محدود کردن صادرات مستقیم فولاد انجام دهد زیرا تقاضای قوی در خارج از کشور و افزایش قیمت‌ها تلاش‌های چین برای کاهش تولید فولاد را دشوارتر کرده است.

به گفته مقامات گمرکی، صادرات فولاد چین با ۳۱/۳ درصد افزایش نسبت به سال گذشته در ۹ ماه نخست به ۵۳/۰۲ میلیون تن رسید. چن پیش‌بینی کرد که چین در امسال حدود ۷۰ میلیون تن فولاد صادر خواهد کرد که نسبت به مدت مشابه سال قبل یک‌سوم افزایش داشته است. پیش‌بینی می‌شود که صادرات تخمین زده شده برای امسال معادل بیش از ۶ درصد کل تقاضای سالانه فولاد چین باشد. این تقاضا سالانه حدود ۱/۱ میلیارد تن برآورد شده است.

وی کاهش صادرات از طریق اقداماتی مانند افزایش تعرفه صادرات فولاد و تشویق صادرات محصولات مبتنی بر فولاد با ارزش افزوده بالا مانند لوازم خانگی، تجهیزات ارتباطی، خودرو، ماشین‌آلات، کشتی و ماشین‌آلات ساختمانی را پیشنهاد کرد. صنعت فولاد چین باید توجه بیشتری به ایجاد استانداردهای سیستمی برای توسعه سبز، کم‌کربن و با کیفیت بالا در دوره چهاردهمین برنامه توسعه پنج‌ساله (۲۰۲۱ تا ۲۵) داشته باشد. لی گفت که باید تحقیقات بیشتری برای طراحی استانداردهای کلیدی برای فناوری‌های تولید انعطاف‌پذیر و سفارشی انجام شود تا کیفیت محصول و خدمات افزایش یابد. ارتقای استانداردهای کاهش کربن و انرژی، مواد خام و حفظ آب نیز باید برای خدمت بهتر به اهداف کربن کشور و ایجاد تمدن زیست‌محیطی تسریع شود.

اخبار

رشد موجودی سنگ آهن در بنادر چین

روند صعودی موجودی سنگ آهن بنادر چین، نرخ سنگ آهن را برای خلوص ۶۲ درصد وارداتی ۵ دلار پایین آورده به ۹۵.۷۵ دلار هر تن سی اف آر رساند.

به گزارش فولاد ایران، برنامه کاهش تولید زمستانی کارخانه‌ها و کنترل دولت بر میزان تقاضای فولاد، تقاضای سنگ آهن را منفی کرده است.

از طرفی دو ماهی است که موجودی سنگ آهن بنادر صعودی است و این هفته با ۰.۷ میلیون تن رشد به ۱۵۰.۹ میلیون تن رسیده است که از آگوست ۲۰۱۸ بی‌سابقه بوده است.

مصرف پایین و نگرانی از افت قیمت‌های بیشتر علت اصلی رکود بازار و کاهش فعالیت آن است.

وضعیت بازار قراضه در ترکیه

قیمت قراضه وارداتی سنگین ۲۰-۸۰ در ترکیه ۴۹۳ دلار هر تن سی اف آر ثبت شده است.

عرضه‌کنندگان امریکا و حوزه دریای بالتیک به دنبال ۴۹۵ دلار بودند ولی خریداران به دنبال تخفیف بیشترند.

به گزارش فولاد ایران، در ترکیه کارخانه‌ها با محدودیت تقاضای محصولات فولادیشان و نوسانات شدید نرخ ارز روبه‌رو هستند از این رو بر دریافت تخفیف بیشتر تاکید دارند.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره

۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت

۳- ارائه کارت های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی

۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

روزگار معدن

استان‌ها

۶ دوشنبه
● ۸ آذر ۱۴۰۰
● ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
● ۲۹ نوامبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۳۶

روی خط خبر

قاچاق خاک از جزیره هرمز صحت ندارد

رئیس کل دادگستری هرمزگان هرگونه قاچاق خاک از جزیره هرمز را تکذیب کرد.

به گزارش ایسنا، علی صالحی در جریان بازدید از جزیره هرمز گفت: با توجه به تصاویر منتشر شده در فضای مجازی مبنی بر قاچاق خاک قیمتی جزیره هرمز، این موضوع بررسی و مشخص شد به هیچ وجه صحت ندارد و شایعه بوده است.

وی بیان کرد: تنها بخشی از خاک‌های رنگی جزیره هرمز در صنایع دستی اهالی این جزیره مورد استفاده قرار می‌گیرد که به نظر کارشناسان تأثیر بسزایی در میزان منابع خاک این جزیره ندارد.

رئیس کل دادگستری هرمزگان همچنین با تأکید بر ضرورت حفاظت از سرمایه‌های ملی، عنوان کرد: چنانچه هر گونه دست اندازی به معادن خاک یا دیگر ذخایر طبیعی در هر نقطه‌ای اثبات شود بدون تردید، برخورد قاطع و بدون اغماض دستگاه قضایی را در پی خواهد داشت.

اخیرا یکی از نشریات کشوری در مطلبی عنوان کرده بود «با وجود ممنوعیت فروش، خاک این جزیره خلیج‌فارس در وبسایت‌های رسمی به فروش می‌رسد.»

افتتاح هزار میلیارد تومان طرح فرآوری معدن در جنوب کرمان

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب کرمان از بهره‌برداری هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در قالب واحدهای فرآوری معدنی در هفت شهرستان جنوبی این استان خبر داد.

محمد مجاز در گفت‌وگو با ایرنا افزود: هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری از ابتدای امسال تاکنون در جنوب کرمان انجام شده که بیانگر تحول بزرگی در بخش معدنی این منطقه است.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری در این بخش در راستای جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی منطقه جنوب کرمان انجام شده است گفت: طرح‌های فرآوری مواد معدنی باید مورد حمایت قرار گیرند.

وی از خام فروشی واحدهای معدنی انتقاد کرد و این اقدام را حراج ثروت ملی و آسیب به نسل‌های آینده کشور برای استفاده از منابع طبیعی برشمرد.

معاون سازمان صنعت، معدن وتجارت جنوب کرمان گفت: زمانی خام فروشی می‌کنیم در عمل سودی را که باید در داخل هزینه شود، مستقیم به خارج از کشور می‌فرستیم در صورتی که اگر توانمندی خود را افزایش دهیم و دست از خام فروشی برداریم زمینه درآمدزایی و رشد اقتصادی کشور را فراهم می‌کنیم.

وی با بیان اینکه صادرات غیرنفتی نیز نقش تعیین کننده‌ای بر رشد اقتصادی کشور دارد، از حمایت و راه‌اندازی طرح‌های فرآوری مواد معدنی خبر داد.

مجاز افزود: ۱۰۰ فقره پروانه بهره‌برداری در حوزه معدنی جنوب کرمان صادر شده که در راستای جلوگیری از خام فروشی به صدور مجوز بیش از ۵۰ جواز تاسیس کارخانه‌های فرآوری مواد معدنی انجامیده و بیانگر برنامه‌ریزی این سازمان برای تمام معادن استخراجی جنوب کرمان است.

وی همچنین در ادامه گفت: با راه‌اندازی طرح‌های فرآوری در جنوب کرمان سرمایه‌گذاری بیش از ۲ هزار میلیارد تومانی در آینده نزدیک محقق خواهد شد که زمینه اشتغال برای چهار هزار نفر را فراهم می‌کند.

۵ معدن سمنان به طور موقت تعطیل شدند

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان گفت: پنج معدن این استان به درخواست بهره‌برداران و با موافقت اعضای شورای معادن استان به طور موقت تعطیل شد.

به گزارش ایرنا، علی تشنه دل در بیست و یکمین جلسه شورای معادن استان سمنان که به ریاست سید محمدرضا هاشمی استاندار سمنان در استانداری برگزار شد، اظهارکرد: درخواست تعطیلی موقت پنج معدن بنا به دلایل مختلفی مانند نداشتن بازار فروش، شرایط فصلی و عدم وجود دپوی مواد معدنی بود. وی بیان کرد: محاسبه حقوق دولتی معادن بر اساس ظرفیت اسمی معادن انجام می‌شود و ۲ معدن به دلایلی مانند عدم فعالیت معدن و مشکلات قضایی درخواست محاسبه حقوق دولتی بر اساس استخراج واقعی را داشتند که مورد موافقت اعضا قرار گرفت. تشنه‌دل اضافه کرد: طبق ماده ۴۵ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن با توجه به اتمام دوره بهره‌برداری معدن و عدم درخواست تمدید پروانه از سوی متقاضی و یا عدم فعالیت لازم از سوی بهره بردار، معدن منتزع خواهد شد که در این جلسه و با موافقت اعضای شورا ۲ معدن از ید بهره بردار انتزاع شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان در پایان خواستار هماهنگی بیش از پیش دستگاه‌های قضایی، انتظامی و اجرایی در زمینه اجرای ماده ۱۹ قانون معادن و جلوگیری از برداشت‌های غیر مجاز شد و بر همکاری اعضای شورا در این زمینه تاکید کرد.

به گزارش ایرنا، نحوه تامین سوخت واحدهای فرآوری فاقد پروانه بهره‌برداری مستقر در محدوده‌های معادن از محل سوخت معادن در اجرای مصوبات کار گروه کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان سمنان در شورای معادن استان مورد بررسی قرار گرفت.

استان سمنان با استخراج سالانه بیش از ۲۱ میلیون تن انواع مواد معدنی یک استان مستعد از نظر منابع معدنی از قبیل سیلیس، آهک، گچ، سولفات سدیم، نمک، منگنز، آهن، مس و غیرهمی باشد که۶۳۲ معدن در استان دارای پروانه بهره‌برداری هستند که بیش از ۶۰۰ میلیون تن ذخیر قطعی این معادن است.

زیرساخت‌های حمل‌ونقل پاسخگوی معادن نیست

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

معادن در خراسان رضوی از اهمیت چشمگیری برخوردار بوده و این استان نقش بزرگی در توسعه فعالیت‌های معدنی در سطح کشور دارد. تا خرداد ماه امسال ۹۰۰ پروانه بهره‌برداری معدن در خراسان رضوی صادر شده که از این آمار ۴۷۲ معدن سالانه با استخراج بیش از ۲۲۰ میلیون تن فعال هستند. همچنین معادن و صنایع معدنی در خراسان رضوی برای ۱۶۳ هزار نفر اشتغالزایی می‌کند. یکی از مواردی که تاثیرگذاری بسزایی در راندمان تولید مواد معدنی و تولید دارد، هزینه‌های مربوط به حمل مواد معدنی است.

لزوم جایگزینی حمل‌ونقل ریلی به جای حمل‌ونقل جاده‌ای

درحال‌حاضر زیر ساخت‌های حمل‌ونقل فعلی پاسخگوی نیازهای بخش معدن نبوده و تاکنون اقدام چشمگیری برای رفع این مشکل صورت نگرفته است. این در حالی است که بخش معادن طی سال‌های گذشته تا کنون از رونق و پیشرفت چشمگیری برخوردار بوده است. به گفته مسئولان امر جایگزین کردن حمل‌ونقل ریلی به جای حمل‌ونقل جاده‌ای، انتخاب بسیار خوبی است که موجب بهبود چشمگیر عملکرد حمل‌ونقلی خواهد شد. در این رابطه گفت‌وگوی ایسنا را با تنی چند از فعالان حوزه معدنی می‌خوانید.

غلامرضا نازپرور، رئیس خانه معدن خراسان رضوی، در گفت‌وگو با ایسنا در این خصوص با اشاره به اینکه حوزه حمل‌ونقل مواد معدنی به بازبینی احتیاج دارد، می‌گوید: حمل‌ونقل بر همه بخش‌های اقتصادی خصوصا معادن تاثیرگذار است. درحال‌حاضر، بخش حمل‌ونقل مواد معدنی نیازمند یک بازبینی و نگرش تازه است. نخستین اقدامی که باید در این زمینه انجام شود تقویت ماشین‌های حمل‌ونقل مواد معدنی است. خوشبختانه طی دوماه اخیر در زمینه واردات ماشین‌آلات معدنی خبرهای خوبی به گوشمان رسیده و برای بهره‌برداران معرفی‌نامه ارسال کرده‌اند. امیدواریم بر اساس ضوابطی که دولت تعیین کرده است، ماشین‌آلات معدنی را بدون عوارض به کشور وارد کنند. همچنین در خصوص ناوگان‌های حمل‌ونقل نیز احتیاج به ایجاد چنین مصوبه‌ای است تا معدن‌کاران به راحتی بتوانند ناوگان‌های خود را تقویت کرده و شاهد کاهش مشکلات موجود در عرصه حمل‌ونقل باشیم.

وی می‌افزاید: اساس همه محصولات صنعتی موجود در جامعه بر مبنای حوزه معدن است و به همین دلیل حمل‌ونقل مواد معدنی از اهمیت انکار ناشدنی برخوردار است. ایجاد عوارض واردات ماشین‌آلات معدنی و ناوگان‌های حمل‌ونقل تاثیر مستقیم و بسزایی در افزایش نرخ تمام محصولات و کالاهای صنعتی خواهد داشت. درحال‌حاضر بهانه رانندگان برای افزایش هزینه کرایه، مواردی همچون کمبود ماشین، کمبود لاستیک، افزایش نرخ روغن و قطعات یدکی است. البته رانندگان ماشین‌آلات معدنی نیز بابت افزایش هزینه کرایه‌هایشان تا حدودی حق دارند زیرا در این وضعیت بحرانی هیچ حمایتی از آنها صورت نمی‌گیرد.

ضرورت واردات ماشین‌آلات حمل‌ونقل مواد معدنی

رئیس خانه معدن خراسان رضوی با بیان تاثیر عدم دریافت عوارض هنگام واردات ماشین‌آلات حمل مواد معدنی اظهار می‌کند: امیدوارم مسئولان به شرایط بحرانی حمل‌ونقل مواد معدنی پی برده و در این زمینه چاره‌اندیشی کنند. یکی از بزرگترین اقدامات در این زمینه، عدم دریافت عوارض هنگام واردات ماشین‌آلات حمل‌ونقل است. درحال‌حاضر این حوزه احتیاج به تقویت شدن دارد و وارد کردن ماشین برای حمل‌ونقل موادمعدنی یک امر ضروری محسوب می‌شود.

نازپرور ادامه می‌دهد: در دی ماه امسال نیز، دولت ۵ درصد به عوارض جابه‌جایی بار در بارنامه‌ها اضافه خواهد کرد که این نیز قطعا باعث افزایش کرایه‌ها خواهد شد. به طور کلی در خصوص افزایش کرایه، میزان و نحوه آن برای جلب حمایت دولت از این بخش، جلسات گوناگون و متعددی برگزار شد اما متاسفانه نتیجه‌ای نگرفتیم. برای مشخص کردن مصوبه‌های این حوزه، هیچ نظرخواهی از بخش خصوصی نمی‌شود و حتی مصوبه را ابلاغ نمی‌کنند تا دیگران در جریان افزایش تعرفه‌ها قرار بگیرند.

وی همچنین می‌گوید: هزینه کرایه حمل مواد معدنی، سال گذشته در سه نوبت و به ازای هر مرتبه ۳۰ درصد افزایش یافته است. افزایش هزینه‌ها در حوزه حمل مواد معدنی تاثیر مستقیمی در راندمان تولید مواد معدنی دارد و بدین صورت نرخ سایر کالاها و محصولات نیز افزایش می‌یابد. اگر افزایش تعرفه‌های حمل مواد معدنی با برنامه‌ریزی و به‌صورت منطقی صورت بگیرد، شاهد ضرر و زیان کمتری خواهیم بود. اما متاسفانه ما برنامه‌ریزی لازم در این زمینه را نداریم و به همین دلیل با افزایش ناگهانی کرایه‌ها مواجه شده و در تولید دچار زیان می‌شویم.

رئیس خانه معدن خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: همچنین جایگزین کردن حمل‌ونقل ریلی به جای حمل‌ونقل جاده‌ای، انتخاب بسیار خوبی است که موجب بهبود چشمگیر عملکرد حمل‌ونقلی خواهد شد. حمل‌و نقل ریلی فواید زیادی از جمله کاهش استهلاک، کاهش آسیب‌های محیط‌زیستی و... دارد. درحال‌حاضر مسئولان کشور امید به تولید ماشین‌های معادن از شرکت هپکو را دارند در صورتی که هپکو تنها می‌تواند حداکثر ۱۵ تا ۲۰ درصد از نیاز موجود در جامعه معدنی ما را تامین کند.

بخش اعظم هزینه مواد معدنی مربوط به حمل آن است

همچنین آریوبرزن مافی، رئیس انجمن معادن و صنایع معدنی خراسان رضوی در گفت‌وگو با ایسنا به بیان چگونگی وضعیت حمل مواد معدنی در استان پرداخته و می‌گوید: روند حمل‌ونقل مواد معدنی در خراسان رضوی فاقد یک برنامه منظم و منسجم است. استان ما بیشترین تنوع و تعداد را در حوزه مواد معدنی و معادن دارد. متاسفانه سال‌های گذشته که نقشه راه استان تدوین شد، تنها دو حوزه گردشگری و کشاورزی مورد توجه قرار گرفت. با توجه به اینکه سال‌های گذشته، بخش معدن رشد چشمگیری داشته و صنایع معدنی بزرگی در استان راه‌اندازی شده است، نقشه راه استان و هدف‌گذاری آن احتیاج به بازنگری و اصلاح دارد تا بخش معادن نیز مورد توجه و بررسی قرار بگیرد.

وی می‌افزاید: معضل اصلی که اکنون معادن ایران را درگیر خود کرده است، مبحث حمل‌ونقل مواد معدنی است. حمل‌ونقل مواد معدنی در ایران برخلاف سایر کشورهای پیشرفته، ریلی نیست و هزینه حمل‌ونقل ریلی حتی از حمل‌ونقل جاده‌ای نیز بیشتر است که این یک مانع بزرگ برای پیشرفت در این زمینه محسوب می‌شود. افزایش چندین‌باره هزینه حمل مواد معدنی باعث شده است که معدن‌کاران نتوانند برای فروش مواد معدنی خود برنامه‌ریزی بلندمدت داشته باشند. زیرا بعضی از مصرف‌کنندگان داخلی، مواد معدنی را درب کارخانه دریافت می‌کنند و هزینه بالای حمل‌و نقل موجب کاهش سود معدن‌کار می‌شود. رئیس انجمن معادن و صنایع معدنی خراسان رضوی با اشاره به لزوم تدوین قانون و نظارت بر اجرای آن در بخش حمل معادن، می‌گوید: در خیلی از کشورهای دنیا از جمله چین، استرالیا و... برنامه‌های منسجمی برای پشتیبانی صنایع و معادن آن کشور تنظیم می‌شود. اما متاسفانه در کشور ما هیچ برنامه‌ریزی در این خصوص صورت نگرفته و معدن‌کاران باید به تنهایی به دنبال رفع موانع و مشکلاتشان باشند. درحال‌حاضر بخش معدن در استان ما احتیاج به یک دستگاه منسجم با تدوین قانون و نظارت بر اجرای آن در جهت توسعه حمل‌ونقل مواد معدنی دارد.

مافی ادامه می‌دهد: درحال‌حاضر بخش اعظم نرخ مواد معدنی که به کارخانه‌ها تحویل داده می‌شود، هزینه حمل آن است. ایجاد زیر ساخت برای منابع معدنی و به خصوص حمل‌ونقل در این حوزه، موجب کاهش نرخ تمام شده محصولات معدنی خواهد شد و همچنین توان رقابت با نمونه‌های صادراتی چینی را فراهم می‌کند.

دچار خودتحریمی شده‌ایم

حبیب‌الله ترشیزیان، رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی نیز با تاکید بر جایگزینی حمل ریلی مواد معدنی به جای حمل جاده‌ای، بیان می‌کند: حمل مواد معدنی در مقیاس بزرگ به وسیله جاده، یک امر کاملا اشتباه است و باید حمل‌ونقل ریلی را جایگزین حمل‌ونقل جاده‌ای کرد. حمل‌ونقل ریلی به لحاظ اقتصادی مقرون به‌صرفه است و امنیت بیشتری نیز دارد. متاسفانه سرمایه‌گذاری در خصوص ارتقاء بخش حمل‌ونقل ریلی در سطح کشور بسیار کم است.

وی ادامه می‌دهد: زمانی که نرخ بنزین، لاستیک، لوازم یدکی و... روزانه درحال سیر روند صعودی است، طبیعی است که هزینه کرایه حمل مواد معدنی نیز افزایش یابد که این موضوع معدن‌کاران را دچار مشکل می‌کند. یکی از هزینه‌هایی که به صورت سربار به حمل‌ونقل جاده‌ای مواد معدنی اضافه می‌شود، فرسودگی ماشین‌آلات است. درصد قابل توجهی از ماشین‌آلاتی که در سیستم ناوبری ما در حال فعالیت هستند، بسیار قدیمی و غیرقابل استفاده هستند و استفاده از این ماشین‌آلات کهنه و قدیمی، موجب آسیب‌رسانی به محیط‌زیست نیز خواهد شد.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی با اشاره به لزوم نوسازی و تقویت ماشین‌آلات حمل مواد معدنی عنوان می‌کند: مسئولان مربوطه باید اقدام به نوسازی ماشین‌آلات جاده‌ای حمل مواد معدنی کنند. طی سال‌های گذشته، ظرفیت تولیدات داخلی نشان داده است که به اندازه کافی قادر به پاسخگویی نیازهای بخش معدن نیست. درحال‌حاضر برای بهبود عملکردمان در این زمینه، چاره‌ای جز تامین ماشین‌آلات حمل مواد معدنی از خارج نداریم. اما متاسفانه طی سال‌های گذشته، قوانین به نحوی بوده است که امکان وارد کردن ماشین‌های حمل مواد معدنی را نداشته و دچار یک خودتحریمی شده‌ایم.

ترشیزیان با بیان موانع داخلی در جهت پیشرفت حمل مواد معدنی خاطرنشان می‌کند: ما به راحتی قادر به وارد کردن ماشین‌آلات حمل مواد معدنی هستیم اما متاسفانه موانع داخلی، قوانین نادرست و تبصره‌های نامطلوب در این زمینه به اندازه‌ای است که تامین ماشین‌آلات از خارج از کشور را برایمان دشوار کرده است. این مشکلات عواقب زیان‌باری از جمله ایجاد رقابت‌های ناسالم میان شرکت‌های معدنی به وجود می‌آورد. در کشورهای دیگر صادرات مواد معدنی به شکل آبی و از طریق کشتی‌های بزرگ انجام می‌شود که متاسفانه کشور ما در این زمینه از ظرفیت محدودی برخوردار است.

ضعف زیرساخت‌های راه‌سازی معادن

حسین حسین‌زاده، عضو هیات مدیره انجمن تخصصی معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی از مشکلات موجود در این زمینه یاد کرده و می‌گوید: مشکلات موجود در زمینه حمل‌ونقل مواد معدنی فرآیندای گسترده است و از عوامل مختلفی نشات می‌گیرد. یکی از این عوامل، ضعف زیرساخت‌های راه‌سازی در بخش معادن است. بیشتر معادن کشور ما در نقاطی قرار دارند که از منظر زیرساخت ضعف‌های زیادی دارند. همچنین فرسوده بودن ماشین‌آلات حمل مواد معدنی نیز از عوامل مهمی است که این صنعت را دچار اختلال کرده است. طی سال‌های جاری، ما به دلایل مختلف نتوانستیم از ماشین‌آلات نو و مطلوب برای حمل مواد معدنی بهره‌مند شویم.

وی می‌افزاید: بیشتر ماشین‌آلاتی که در بخش معادن فعالیت می‌کنند، چه در بخش استخراج معادن و چه در حمل‌ونقل، از قدمت بالایی برخوردار هستند و مدت زیادی از عمرشان گذشته است که این مسئله استهلاک این ماشین‌ها را بیشتر می‌کند. همچنین بحث حمل‌ونقل ریلی نیز از فواید بسیار زیادی برخوردار است که متاسفانه تا کنون به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته است.

مشکلات موجود در حمل مواد معدنی

عضو هیات مدیره انجمن تخصصی معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی با اشاره به محدودیت تعداد ماشین‌های حمل مواد معدنی بیان می‌کند: همچنین تعداد ماشین‌های حمل مواد معدنی بسیار پایین است و واگن‌های موجود قادر به برطرف کردن نیاز تمام فعالیت‌های این حوزه نیستند. بنده متاسفانه چشم‌انداز مطلوبی را در این زمینه پیش‌بینی نمی‌کنم و بعید می‌دانم معضلات موجود در حوزه حمل‌و نقل مواد معدنی در آینده نزدیک برطرف شود. مشکلات موجود در حمل مواد معدنی و افزایش هزینه‌ها در این موضوع، موجب افزایش نرخ تمام شده محصولات معدنی خواهد شد و این مسئله تاثیرگذاری منفی بر حوزه صادرات مواد معدنی می‌گذارد.

با توجه به اینکه، حمل مواد معدنی از اهمیت چشمگیر و بسزایی برخوردار بوده و تاثیر مستقیمی بر فعالیت معدن‌کاران، راندمان تولید و صادرات مواد معدنی دارد اما متاسفانه تا کنون هیچ اقدام مفیدی در این زمینه صورت نگرفته است.

همچنین تاسیس حمل‌و نقل ریلی نیز از لزومات توسعه حمل مواد معدنی است که برخلاف فواید بسیاری که دارد، چندان به آن پرداخته نشده است. توجه به این مسئله موجب کاهش نرخ تمام شده محصولات معدنی و همچنین توان رقابت در زمینه صادرات را فراهم می‌کند.

فرونشست در دشت سلماس درمرز بحران

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی از کسری آبخوان و اضافه برداشت ۳۲ میلیون مترمکعبی آب از چاه‌های استان خبرداد. یاسر رهبردین در گفت‌وگو با ایسنا گفت: هرسال ۳۲ میلیون مترمکعب کسری آبخوان و اضافه برداشت از چاه‌های مجاز و غیرمجاز در استان اتفاق می‌افتد که همواره موجب نگرانی ما بوده است. وی افزود: این کسری طی حدود ۳۰ سال گذشته به ۹۳۰ میلیون مترمکعب کسری آبخوان رسیده ولی اقداماتی برای بهبود این وضعیت انجام داده‌ایم که برخورد با چاه‌های غیرمجاز و برداشت‌های غیرمجاز در همین راستا در دستور کار قرار گرفت و ۱۸۰ میلیون مترمکعب بهتر شد و کسری مخازن آب زیرزمینی در استان به ۷۵۰ میلیون مترمکعب رسید. وی بیان کرد: فرونشست در دشت سلماس در شمال آذربایجان غربی به عنوان دشت ممنوعه، فوق بحرانی است که در راستای بهبود این وضع، سد زولا را در مدار آب شرب سلماس آورده‌ایم و میزان مصرف سالانه حدود ۱۴ میلیون مترمکعب کمتر شده، البته با نصب کنتورهای هوشمند حجمی، آب کشاورزی را هم در منطقه مدیریت می‌کنیم.

وی با اشاره به اینکه برداشت‌های غیرمجاز دلیل اصلی این فرونشست هاست، گفت: در کل استان برداشت آب از منابع زیرزمینی، کیفیت آب را پایین آورده است و این امر نیز به خاطر کاهش سهم بخش کشاورزی از آب‌های سدهاست که البته باید این امر، مدیریت می‌شد و زیرساخت‌های این امر اجرایی می‌شد که در این خصوص با کمبود بودجه مواجه هستیم.

گلایه کارشناسان از بهارستان نشینان:

نظارتی بر اجرای قوانین نیست

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

قوانین متعدد و متناقض بر عملکرد بخش معدن و صنایع معدنی سایه افکنده است. این‌گونه قوانین و مقررات به‌عنوان عاملی دست‌وپاگیر مانع توسعه عملکردی در بخش‌های گوناگون می‌شود و همچون سدی در مسیر فعالیت تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. بر همین اساس نیز بسیاری از فعالان صنعتی توجه نمایندگان مجلس به مقررات‌زدایی را اصل و پیش‌فرضی برای توسعه می‌دانند و با اشاره به اجرایی نشدن قوانین و مقررات در حوزه‌های مختلف بر اجرای درست این مقررات تاکید دارند. در چنین شرایطی، بازبینی و سپس نظارت بر اجرای قوانین از اهمیت بیشتری برخوردار است. با وجود تمام موارد یادشده گویی نمایندگان بهارستان‌نشین همچنان اصرار دارند برای رفع هر مشکلی، قانونی جدید تصویب کنند. تاجایی‌که با شدت گرفتن التهاب در بازار فولاد از سال گذشته بحث تصویب قانون برای بازگشت آرامش به این زنجیره و توسعه عملکردی در این بخش مطرح شد. طرحی که با گذشت بیش از یک سال هنوز به سرانجام نرسیده است. در همان زمان نیز انتقادات بسیاری به برخورد مجلس و نوع دخالت آن در این حوزه مطرح شد. با این وجود، گویی مسئولان و نمایندگان خود را مکلف می‌دانند که بدون توجه به نظرات کارشناسان در برخی حوزه‌ها ورود و سیاست‌گذاری کنند.

قوانین متعدد و متضاد در کمین صنایع

سعید برزگر، کارشناس صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره تاثیر عملکرد نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر فعالیت در حوزه معدن و صنایع معدنی گفت: متاسفانه در موارد متعددی شاهد وضع قوانین پیچیده و گاها متضاد هستیم که روند تولید و فعالیت در حوزه‌های مختلف اقتصادی و صنعتی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. بر همین اساس نیز مقررات‌زدایی و اصلاح قانون‌های متضاد تصویب‌شده توسط نمایندگان در دوره‌های مختلف فعالیت مجلس، یکی از مهم‌ترین وظایف نمایندگان مجلس است.

وی با اشاره به تلاش نمایندگان مجلس از سال گذشته تاکنون برای تصویب طرحی با هدف بازگشت نظم و توازن به زنجیره فولاد گفت: طرح یادشده همزمان با تلاش دولت برای تنظیم بازار فولاد مطرح شد. بر همین اساس نیز بسیاری از کارشناسان نسبت به بی‌سرانجام بودن این تلاش نمایندگان بهارستان‌نشین هشدار دادند. با این وجود، نه‌تنها به این هشدارها توجهی نشد، بلکه طرح موردبحث بدون توجه به نظرات فعالان صنعتی دنبال شد. البته هنوز با گذشت بیش از یک سال از زمان مطرح‌شدن طرح یادشده، هنوز نتیجه مشخصی از آن ارائه نشده است. این کارشناس صنایع معدنی گفت: با توجه به تمام موارد یادشده باید تاکید کرد که برای تصویب طرح یادشده، نمایندگان مجلس وقت بسیاری گذاشته‌اند اما درنهایت نتیجه‌ای حاصل نشده است. آیا بهتر نبود که این زمان به مسائل مهم‌تری اختصاص می‌یافت؟

وی در پایان تاکید کرد: متاسفانه یا خوشبختانه این روزها تمامی مسئولان کشوری اصرار به تلاش برای رفع چالش‌های زنجیره فولاد دارند. بر همین اساس نیز شاهد طرح انواع مصوبات برای حلقه‌های گوناگون تولید هستیم. طرح‌هایی که بدون نظر کارشناسان و فعالان این صنایع تدوین می‌شوند و اجرایی شدن آنها نتایج مطلوبی را به‌دنبال نخواهد داشت.

تعدد قوانین مشکل‌زاست

کیومرث فتح‌اله‌کرمانشاهی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در پاسخ به سوالی مبنی بر تلاش مجلس شورای اسلامی با هدف تنظیم بازار فولاد گفت: در حوزه‌های گوناگون و به‌ویژه فولاد به‌اندازه کافی دستورالعمل و قانون داریم؛ بنابراین از نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود به جای وضع دستورالعمل و قانون جدید به موضوع همپوشانی قوانین جدید ورود کنند تا بدین‌ترتیب با رفع این‌گونه مغایرت‌ها، زمینه تسهیل امور فراهم شود.

کرمانشاهی افزود: با وجود گستره طولانی قوانین و بخشنامه‌ها، بسیاری از این ضوابط و قوانین به‌درستی اجرایی نمی‌شود. درنتیجه ورود به بحث نظارت بر قوانین به مراتب مهم‌تر از تصویب طرح‌های جدید است. این کارشناس اقتصاد در ارزیابی طرح مجلس برای توسعه و تولید پایدار فولاد با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار، گفت: ما به اندازه کافی شیوه‌نامه و دستورالعمل در حوزه فولاد داریم؛ بنابراین از نمایندگان مجلس انتظار می‌رود به جای طرح دستورالعمل جدید، به‌دنبال نظارت و حذف قوانین اشتباه و متغایر باشند. بنابراین انتظار می‌رود نظرات کارآفرینان و اهالی کسب‌وکار زنجیره فولاد ازسوی کمیسیون‌های مرتبط مجلس شورای اسلامی همچون کمیسیون صنایع و معادن یا کمیسیون اقتصادی موردتوجه قرار گیرد.

وی افزود: در همین حال باید برای وضع قوانین از نظرات بخش خصوصی، انجمن‌ها و تشکل‌ها کمک گرفته شود. بدون تردید این موضوع عمومیت دارد و تنها به این شیوه‌نامه نیز محدود نمی‌شود. در حقیقت نمایندگان مجلس این طرح را چکش‌کاری و نظرات فعالان صنایع پایین‌دستی را اعمال کند. در آن صورت به یک نظریه واحد در زنجیره فولاد دست پیدا می‌کنیم و به همین ترتیب، امکان تسری این تفکر به سایر حوزه‌ها نیز وجود دارد.

▣ تفکر جزیره‌ای ممنوع!

کرمانشاهی افزود: جزیره‌ای عمل کردن، عامل بسیاری از مشکلات در صنایع گوناگون است. بدین‌معنی که هر مسئولی بنا به سلیقه خود دستورالعملی تازه صادر می‌کند. دوری جستن از تصمیمات بخشی، نقش بسزایی در رفع چالش‌ها دارد. باید یک شیوه‌نامه متحد داشته باشیم که منافع کل زنجیره اعم از تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف، مصرف‌کننده و سایر ذی‌نفعان را در نظر بگیرد. اما صدور طرح و ضابطه‌های جدید و تلاش برای قانونی کردن آنها به‌منزله پیچیده کردن هرچه بیشتر امور است. در همین حال پیشنهاد می‌شود با اقدامات مناسب از توسعه صادرات محصولات نهایی فولادی پشتیبانی و حمایت شود. این هدف با کاهش صادرات در حلقه‌های بالادستی و حرکت به سمت صادرات محصولاتی که ارزش‌افزوده بیشتری دارند، محقق می‌شود. هرچه به سمت حلقه‌های انتهای زنجیره پیش برویم، صادرات بیشتر اهمیت می‌یابد؛ بنابراین حمایت از تامین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی در داخل کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

کرمانشاهی همچنین با اشاره به التهابات و نابسامانی‌های در زنجیره فولاد که هر ازگاهی شدت می‌گیرد، گفت: دلالی و واسطه‌گری یکی از دلایل بر هم خوردن نظم در بازار فولاد است. اصولا اگر شفافیت در اقتصاد فراگیر و جلوی رانت، رانتخواری و واسطه‌گری گرفته شود، بسیاری از چالش‌های کنونی در این حوزه برطرف می‌شوند. در ادامه مصرف‌کنندگان نیز بیش از این متضرر نمی‌شوند؛ بنابراین باید با حذف واسطه‌ها مانع نابسامانی در این زنجیره شد.

این فعال صنعت فولاد افزود: به اعتقاد ما بسیاری از چالش‌های کنونی در این حوزه در سایه نبود نظارت ایجاد می‌شود. این درحالی است که یکی از وظایف اصلی مجلس شورای اسلامی نیز نظارت است؛ بنابراین کلید رفع این چالش در اختیار نمایندگان بهارستان‌نشین است.

کرمانشاهی در ادامه تاکید کرد: بسیاری از صنایع مادر با تکیه بر منابع مالی کشور، پروژه‌های تولیدی متعددی را احداث کرده‌اند. بنابراین انتظار می‌رود این پروژه‌ها، مواد اولیه موردنیاز صنایع پایین‌دستی را هم تامین کنند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنایع پایین‌دستی مطابق فرمایشات رهبر معظم انقلاب، عامل اصلی رشد تولید، ایجاد ارزش‌افزوده هرچه بیشتر و موقعیت‌های شغلی متعدد هستند. در همین حال باید تاکید کرد این صنایع از قابلیت ارزآوری قابل‌توجهی برخوردار هستند؛ بنابراین تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع پایین‌دستی ازسوی واحدهای یادشده ضروری به‌نظر می‌رسد. گفتنی است اجرایی شدن این هدف به‌منزله جلوگیری از خام‌فروشی است و بدون تردید اجرایی شدن اقدامات یادشده به‌منزله بهره‌مند شدن هرچه بیشتر مصرف‌کننده نهایی خواهد بود.

سخن پایانی

تعدد در قوانین و مقررات در بخش معدن و صنایع معدنی یکی از معضلات فعالان این بخش و تولیدکنندگان است؛ بنابراین از بهارستان‌نشینان انتظار می‌رود به جای وضع قانون جدید به موضوع همپوشانی قوانین جدید ورود کنند و در ادامه، نظارت بر روند اجرای قوانین را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهند. در همین حال در روند وضع قوانین و مقررات از نظرات فعالان بخش خصوصی و تولیدکنندگان نیز استفاده کنند تا در آینده شاهد چالش‌های اینچنینی در این بخش نباشیم.

انجام موفقیت‌آمیز تعمیرات در واحد گندله‌سازی فولاد مبارکه

رئیس گندله‌سازی از انجام موفقیت‌آمیز تعمیرات برنامه‌ریزی‌شده واحد گندله‌سازی خبر داد و گفت: با حمایت معاونت بهره‌برداری، مدیران ناحیه آهن‌سازی، تعمیرات مرکزی، مرکز تعمیرات نسوز و مجموعه خدمات فنی و پشتیبانی، تعمیرات ۱۴ روزه واحد گندله‌سازی با آماده‌سازی‌ها و هماهنگی‌های لازم از تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ شروع و زودتر از برنامه تا ۱۴۰۰/۸/۱۸ با پیگیری‌های مستمر و با انجام حدود ۱۱۰ هزار نفر ساعت فعالیت تعمیراتی، با نظم و انضباط و با کیفیت و بدون بروز حادثه انجام شد.

به گزارش روابط عمومی فولادمبارکه اصفهان، رضا اسماعیل‌پور افزود: از نقاط قوت این عملیات تعمیراتی، انجام نوسازی‌ها و اصلاحات برای بهینه‌سازی مصرف انرژی بود، ضمن اینکه بسیاری از فعالیت‌ها برای نخستین بار در این توقف اجرا شد.

حمیدرضا جمالی رئیس دفتر فنی تعمیرات ناحیه آهن‌سازی نیز در این خصوص ضمن تشکر از واحدهای پشتیبانی دهنده تصریح کرد: انجام این فعالیت بزرگ تعمیراتی با این حجم بالا و در زمان محدود مرهون تدوین دستورالعمل‌های تعمیرات، آماده‌سازی دقیق و مناسب و تأمین به‌موقع قطعات یدکی با کیفیت و مهارت کارکنان اجرایی و نظارت مناسب بوده است.

وی افزود: برای نخستین بار برروی تجهیزات بیش از ۱۰ هزار نفر ساعت فعالیت‌های تعمیراتی انجام شد که اغلب قطعات یدکی آنها ساخت داخل و بومی‌سازی شده بود که یکی از افتخارات شرکت به شمار می‌آید؛ ضمن اینکه در مراحل آماده‌سازی و اجرای فعالیت‌ها بیش از ۵۰ جلسه عمومی و تخصصی و بیش از ۴۰ جلسه کنترل پروژه به‌صورت مستمر برگزار شد.

حمیدرضا بذار، رئیس تعمیرات مکانیک تعمیرات مرکزی نیز در ادامه یادآور شد: توقفات تعمیراتی برای بهره‌برداری مناسب و بهینه از خط تولید لازم است و باعث حفظ و بهبود شرایط خطوط تولید و افزایش توان تولیدی شرکت می‌شود. روند رو به بهبود برگزاری توقفات تعمیراتی در واحد گندله‌سازی که یکی از توقفات تعمیراتی سنگین از لحاظ حجم نیروی انسانی، قطعات، مکانیسم و ابزارآلات است، مشهود بوده است.

وی تصریح کرد: جهت اجرای باکیفیت و ایمن این توقف جلسات متعدد آماده‌سازی، آموزش دستورالعمل‌ها، برنامه‌ریزی فعالیت‌ها و نیروی انسانی، سازماندهی، ارزیابی ریسک فعالیت‌ها اجرا شد تا این فعالیت بزرگ تعمیراتی با کیفیت مطلوب و ضریب ایمنی بالا اجرا شود. بدین منظور به‌پاس این موفقیت بر خود لازم می‌دانم از همه همکاران تعمیرات مرکزی تشکر و قدردانی کنم.

محمد خدابنده، رئیس تعمیرات واحد گندله‌سازی گفت: فعالیت‌های نوسازی و بهینه‌سازی در بخش‌های مکانیک، برق، ابزار دقیق و اتوماسیون با استفاده از توان نیروهای واحد گندله‌سازی و واحدهای پشتیبانی کننده و ظرفیت شرکت‌های داخلی و استفاده از تکنولوژی‌های بروز انجام شد.

وی در ادامه به اهم فعالیت‌های گروه برق و ابزار دقیق و اتوماسیون اشاره کرد و افزود: نصب و موازی کردن دو عدد UPS جهت افزایش ایمنی و افزایش آماده‌به‌کاری واحد گندله‌سازی، جایگزینی موتور فن دمنده کوره پخت واحد گندله‌سازی با موتور جدید با قابلیت‌های جدید، تعویض موتورهای قدرت واحد گندله‌سازی، سرویس تابلوهای قدرت و فشار ضعیف، باتری شارژر و روشنایی‌های واحد گندله‌سازی، انجام روتین‌های اساسی تابلوهای واحد توزیع برق، انجام روتین‌های دراویوها و سافت‌استارترهای واحد گندله‌سازی، روتین‌های اساسی تابلوهای اتوماسیون واحد گندله‌سازی و همچنین جایگزینی تابلوهای ابزار دقیق واحد گندله‌سازی برای نخستین بار، انجام کالیبره‌های مکانیکی و الکترونیکی کلیه توزین‌های واحد گندله‌سازی، انجام روتین‌های تابلوهای پروتکشن موتورها با همکاری واحد رولیاژ و انجام پروژه‌های اصلاحات روشنایی‌های واحد گندله‌سازی با همکاری تعمیرات مرکزی از مهم‌ترین فعالیت‌های گروه برق و ابزار دقیق و اتوماسیون است.

گفتنی است گروه سرپرستان شیفت واحد گندله‌سازی نیز در خصوص این فعالیت تعمیراتی یادآور شدند: این فعالیت مهم تعمیراتی با همدلی و هماهنگی تیم جوان تولید واحد گندله‌سازی و با اعتماد و اتکا به دانش و تخصص خود و استفاده از خلاقیت و نوآوری و تغییر در شیوه تفکر و تغییر و به‌روزرسانی روش‌ها و اجرای دقیق دستورالعمل‌های کاری اصلاح‌شده با حساسیت بالا میسر شد.

گروه سرپرستان شیفت واحد گندله‌سازی همچنین تصریح کردند: تیم تولید واحد گندله‌سازی با برگزاری جلسات تخصصی و برنامه‌ریزی از سه ماه قبل، با اجرای پروژه‌ها و آماده‌سازی مطابق برنامه توانست در زمان ۳۰ ساعت کلیه فعالیت‌ها را با نظم و انضباط و به‌صورت ایمن به انجام برساند و بیش از ۱۰ ساعت زمان را علاوه بر زمان از پیش تعیین‌شده در اختیار فعالیت‌های تونل کوره پخت که جزو خط بحران همیشگی توقفات سرد واحد گندله‌سازی است، قرار دهد.

این گروه در ادامه به نقاط قوت فرآیند آماده‌سازی تولید و نظافت صنعتی نیز اشاره کردند و افزودند: سرد کردن کوره پخت به‌نحوی که نسوز کوره پخت دچار آسیب نشود و فقط فعالیت‌های بازسازی ساختار نسوز در این توقف تعمیراتی انجام گیرد، تخلیه پالت کار از کوره پخت در مدت‌زمان ۲۶ ساعت و ۳۰ دقیقه (رکورد قبلی در زمان ۳۲ ساعت)، رکورد تخلیه تیکنر با حجم سیال ۱۰ هزار مترمکعب در مدت‌زمان ۱۸ ساعت (رکورد قبلی در مدت‌زمان ۲۰ ساعت) از مهم‌ترین این نقاط قوت به شمار می‌آید.

کامبیز طیبی، سرپرست تعمیرات مکانیک واحد گندله‌سازی نیز در ادامه به معرفی فعالیت‌های بازسازی با بومی‌سازی قطعات و آماده‌سازی و نظارت مؤثر بر اجرای فعالیت‌ها و کنترل پروژه‌های ایمنی پرداخت و افزود: تعویض ساپورت دیافراگم ورودی آسیاب خط ۱، تعویض بدنه غبارگیر ترآسیاب خط ۱، نوسازی دوبخش از ۱۰ بخش غبارگیر فن مکندهٔ دود کورهٔ پخت با حجم، تعویض سیستم آب‌بندکننده کوره پخت، تعمیرات نسوز کوره پخت در بخش‌های پخت، پیشگرم و کولینگ، تنظیم و نوسازی ۱۸ متر از دیواره بخش کولینگ کوره پخت برای بهبود کیفیت و بهینه‌سازی مصرف انرژی، نوسازی کامل دودکش و کیسینگ و پروانه تعریف‌شده با اولویت و همچنین غبارگیر ابتدای کوره پخت، نوسازی کامل تانک خروجی غبارگیر انتهای کوره پخت با آیتم ۰۳TK21، بومی‌سازی و تعویض کیسینگ فن‌های غبارگیر انتهای کوره پخت و بازسازی یکی از دیسک‌های واحد گندله‌سازی توسط تیم تعمیرات واحد و نصب توسط پیمانکار تعمیرات مرکزی از مهم‌ترین این فعالیت‌هاست.

سیدجواد موسوی، کارشناس مشاور ایمنی واحد گندله‌سازی نیز نظارت بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی و رعایت قوانین و مقررات ایمنی، آموزش و به‌کارگیری دستورالعمل‌های ایمنی فعالیت‌ها و نظارت مؤثر بر انجام ایمن فعالیت‌ها را از نقاط قوت این عملیات تعمیراتی برشمرد و افزود: نوسازی انجام‌شده بر روی تجهیزات ضریب ایمنی را افزایش می‌دهد و احتمال وقوع حوادث را کاهش خواهد داد. بدین منظور از همکاران ایمنی مرکز، کارشناسان ایمنی شرکت‌های پیمانکاری حاضر در شات‌دان و تعمیرات مرکزی در نظارت بر اجرای ایمن فعالیت‌ها تشکر می‌کنم.

در پایان رئیس واحد گندله‌سازی از همکاری و تلاش مجریان این عملیات تعمیراتی در بخش‌های نظافت صنعتی، شرکت ضیافت‌سبز، شرکت ایریسا، حمل‌ونقل، بازرسی فنی و اتوماسیون و ابزار دقیق، واحد توزیع برق و رولیاژ و قسمت باتری شارژرها، خرید اضطراری و امور خرید، بومی‌سازی، مهندسی معکوس، امور قراردادها، اجرای پروژه‌ها، خدمات عمومی و مدیریت شهری، انبارها، کنترل مواد، حراست، انتظامات و سایر بخش‌های مشارکت‌کننده و همچنین همکاران سخت‌کوش واحد گندله‌سازی که در اجرای این فعالیت بزرگ تعمیراتی مشارکت داشتند، تشکر و قدردانی کرد.

یادداشت

قانون‌گذاری برای فولاد در شأن مجلس نیست

مرضیه احقاقی
روزنامه‌نگار

مجلسی‌ها از حدود یک سال پیش، تلاش ناکامی را برای تصویب قانونی درباره ساماندهی زنجیره فولاد با عنوان طرح توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد آغاز کردند. هدف از اجرای طرح یادشده ساماندهی زنجیره فولاد و تنظیم روند خرید‌وفروش محصولات تولیدشده در این زنجیره عنوان شد. طرح یادشده از حدود یک سال پیش در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت و چندین بار اصلاح شد. درنهایت نیز در آبان سال جاری و پس از گذشت یک سال از مطرح‌شدن آن، مجددا با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار برای بررسی بیشتر به کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ارجاع شد.

در این میان باید خاطرنشان کرد تلاش مجلس برای تصویب قانونی با هدف نظام‌مند کردن زنجیره فولاد با موجی از انتقادات از سوی فعالان این زنجیره مطرح بود. بسیاری از فعالان این حوزه قانون‌گذاری برای فولاد را اشتباه و خارج از شأن مجلس می‌دانند. درواقع معتقدند بسیاری از التهابات حاکم بر روند خرید‌وفروش محصولات این زنجیره دوره‌ای است؛ در چنین شرایطی، تصویب قانون برای روند قیمت‌گذاری یک محصول، شرایط را با عادی شدن روند خرید‌وفروش دشوار می‌کند.

طرح یادشده پس از آن مطرح شد که شاهد رشد قابل‌توجه بهای فروش فولاد و محصولات فولادی بودیم. بدون تردید رشد بیش از ۱۰۰ درصدی قیمت شمش فولاد در سال گذشته جای بررسی دارد، به‌ویژه که ایران در رده ۱۰ کشور بزرگ فولادساز جهان قرار دارد و تولید این فلز استراتژیک در کشور ما با مزیت‌های بسیاری همراه است؛ بنابراین توجه به این موضوع از سوی مجلس و نمایندگان مردم مثبت ارزیابی می‌شود. اما آیا اساسا تصویب قانون برای قیمت‌گذاری یک کالا، آن هم نه کالایی اساسی، در شأن قانون‌گذار است؟ در چنین شرایطی تصویب قانون برای رفع این مشکل فقط برای یک مقطع زمانی راهگشاست اما در بلندمدت چالش‌های جدی را فراهم می‌کند.

در همین حال باید تاکید کرد در طرحی که کمیسیون صنایع و معادن مجلس با عنوان توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار ارائه کرده، تناقضات قابل‌توجهی به چشم می‌خورد که قانونی شدن این مفاد را بیش از پیش با ابهام روبه‌رو می‌کند. در متن این طرح تاکید شده: «سیاست‌های مداخله قیمتی دولت در بازار محصولات زنجیره فولاد موجب‌شده شکاف قیمتی قابل‌توجهی میان قیمت‌های داخلی و جهانی ایجاد شود که این مسئله به‌همراه کاهش ارزش ریال باعث‌شده جذابیت صادرات افزایش یابد.» در همین حال تاکید شده مداخله دولت برای تنظیم بازار فولاد در نهایت موجب ایجاد رانت، فساد و رونق واسطه‌گری در بازار شده است. حال مجلسی‌ها با علم به آثار مخرب مداخله‌گری قیمتی و افزایش رانت و دلالی، خود اقدام به مداخله مستقیم در قیمت فولاد کرده‌اند. در تبصره دوم ماده یک این طرح تاکید شده: «وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است برای تمامی محصولات زنجیره ارزش فولاد که در بورس کالا عرضه می‌شوند، کف و سقف قیمتی تعیین کند.»

بنابراین با تصویب این طرح، مداخله دولت در قیمت‌گذاری فولاد، قانونی می‌شود. اشتباهی که خود مجلسی‌ها به آن اذعان دارند در قالب قانون تصویب می‌شود. اشتباهی که قانونی می‌شود و بازگشت از آن، آنقدرها هم ساده نخواهد بود.

علاوه بر این باید تاکید کرد انتقاد به این طرح به همینجا ختم نمی‌شود، چراکه تصویب طرح جدید به‌منزله نقض قانونی است که به‌موجب آن کالاهای عرضه‌شده در بورس معاف از قیمت‌گذاری هستند. البته نمایندگان مجلس از این امکان برخوردارند که قوانین را تغییر دهند اما پیرو این حق قانونی، ثبات قوانین در کشور زیر سوال می‌رود.

بسیاری از صاحبان سرمایه به‌ویژه در بخش خصوصی با توجه به قوانین و مقررات برای حضور و فعالیت در یک حوزه اقدام می‌کنند. در چنین شرایطی، تغییر مداوم قوانین به‌منزله کاهش هرچه بیشتر ثبات در شاخصه‌های اثرگذار بر اقتصاد کشور است.

بنابراین این‌گونه دخالت‌ها در شأن قانون‌گذار نیست. می‌توان نسبت به موضوعات بی‌تفاوت نبود و تصمیمات اشتباهی هم اتخاذ نکرد. می‌توان به راهکارهای دیگری هم اندیشید و از چاله به چاه نیفتاد.

تصویب قانون برای رفع چالشی مقطعی، آن هم قانون‌گذاری نه با ذات قانون‌گذاری همخوانی دارد و نه در شأن مجلس تراز انقلابی است.

روزگار معدن

دوشنبه ۸ آذر ۱۴۰۰ • ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۹ نوامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۳۶

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

برداشتن قدم اول ورود استارت‌آپ‌ها به بازار سرمایه

به گفته مدیرعامل فرابورس ایران اخیرا ضوابط خاص استارت‌آپ‌ها برای ورود به بازار سرمایه فراهم و در سازمان بورس نیز تصویب شد.

به گزارش سنا، امیر هامونی با اشاره به اینکه در قدم اول شرکت تپسی به عنوان نخستین استارت‌آپ در فرابورس پذیرش شد، گفت: سایر استارت‌آپ‌ها مثل فیلیمو هم درخواست پذیرش در فرابورس را داده‌اند که در حال بررسی است.

وی با تاکید بر اینکه شرکت‌های استارت‌آپی به دلیل دارایی‌های نامشهود زیادی که دارند نسبت به سایر شرکت‌های بازار سرمایه با ریسک بالاتری مواجهند، افزود: به همین دلیل در قدم اول برای عرضه اولیه این شرکت‌ها، سهام آنها به مردم عرضه نمی‌شود بلکه به طور غیر مستقیم و از طریق مشارکت صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سایر نهادهای مالی عرضه اولیه انجام خواهد شد.

مدیرعامل فرابورس ایران در پاسخ به این پرسش که استارت‌آپ‌ها برای ورود به بازار سرمایه باید چه شرایطی را احراز کنند، اظهارکرد: این شرکت‌ها مثل همه بنگاه‌هایی که قصد ورود به بازار سرمایه را دارند باید شرایط پذیرش را که توسط فرابورس مشخص شده، احراز کنند.

وی ادامه داد: همچنین علاوه بر شرایط فوق، شروط ۱۷ گانه‌ای نیز توسط کارگروه استارت‌آپ‌ها تعیین شده که باید آنها را پیش از ورود به بازار سرمایه فراهم کنند.

هامونی درخصوص این شروط ۱۷ گانه به چند مورد مهم آن اشاره کرد و گفت: مثلا باید درصدی از سهام خود را نزد هیأت پذیرش فرابورس به وثیقه بگذارند تا زمانی که ریسک‌های شرکت به حداقل رسید این سهام به مرور در بازار سرمایه عرضه خواهد شد.

همچنین از دیگر شرط‌های مهم صیانت از داده‌های محرمانه کاربران مردمی هست که باید تاییدیه‌هایی پیرامون این موضوع به فرابورس ارائه کنند.

قیمت‌گذاری دستوری سیاست نادرست دولت‌ها

یک استاد دانشگاه گفت: دولت‌ها می‌توانند با فراهم کردن فرصت‌های منصفانه برای تولید و دخالت نکردن در قیمت‌گذاری، موجب افزایش درآمد و اشتغال در کشور شوند که بدون شک سود آن اول به اقتصاد کشور و بعد در زندگی ملت دیده می‌شود.

حبیب انصاری با اشاره به مشکلات شاخص اقتصادی کشور به سنا گفت: مهم‌ترین شاخص اقتصاد کلان، رشد اقتصادی است که ادبیاتی گسترده دارد و مجموع مدل‌های رشد اقتصادی مثبت از زیر مجموعه‌های آن است به طوری که برخی از کشورها طی صد سال گذشته، سرانه درآمد بالایی داشته‌اند که زیرساخت‌های اجتماعی و سرمایه‌های انسانی از عوامل تاثیرگذار بر این درآمد بوده است.

وی ادامه داد: با ایجاد فضای باز اقتصادی باید فرصت‌های عادلانه به فعالان اقتصادی داده شود تا بر اساس آن بتوانند درآمد کسب کنند.

وی گفت: دولت با دخالت‌های نادرست و سیاست گذاری‌های غلط دستوری که از یک سو در بازار سرمایه دارد و از سوی دیگر با تعیین نرخ بهره برای بانک‌ها از طرف دیگر، باعث بروز نوسانات زیادی در بازار پول و سرمایه شده است.

این استاد دانشگاه عنوان کرد: بسته بودن اقتصاد مانع از رشد آن است و وقتی تولیدی وجود نداشته باشد اشتغالزایی هم نیست بنابراین مشکلات اجتماعی در جامعه بروز می‌کند.

به گفته وی، وقتی سرمایه‌گذاری کاهش یابد، رشد اقتصادی هم وجود نخواهد داشت و در نتیجه آسیب‌های اجتماعی به دلیل فقر و بیکاری روند افزایشی خواهند داشت. بنابراین، دولت می‌تواند با فراهم کردن فرصت‌های منصفانه برای تولید، موجب افزایش درآمد و اشتغال در کشور شود.

انصاری افزود: تا زمانی که اقتصاد پیش‌بینی ناپذیر باشد، انگیزه‌ای برای خرید کالاهای سرمایه‌ای و تولید وجود ندارد. بنابراین، ورود سرمایه نیازمند باز بودن اقتصاد و ایجاد اصلاحات است و دولت با رقابتی کردن بازار می‌تواند به جذب سرمایه گذاری‌های داخلی و خارجی کمک کرده و تولید سودآوری را رقم بزند.

برنامه دولت برای بازگشت امید به بورس

معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری گفت: وزارت اقتصاد و دارایی مسئول حل مشکل سهام داران و رونق بورس شده است. برنامه‌های دولت دخیل کردن سهامداران خرد در مدیریت بورس است.

به گزارش مهر، محسن رضایی در مورد زمان حل مشکل بورس و تزریق امید به سهامداران خرد، بیان کرد: وزارت اقتصاد مأمور حل مشکل بورس شده تا چند کار اساسی برای حل این مشکل انجام دهد. ۸۰ درصد سهامداران بورس را سهامداران خرد تشکیل می‌دهند، به همین خاطر در گام اول مقرر شد کانونی برای عضویت سهامداران خرد ایجاد کنند تا در هیأت مدیره و مدیریت بورس تصمیم گیر باشند.

وی با تاکید بر اینکه مشکلات بورس به صورت دستوری قابل حل نیست، اظهارکرد: هر نوع دخالت دستوری دولت شاید در مقطعی وضعیت بورس را سامان دهد ولی در دراز مدت اوضاع بورس خراب خواهد شد.

رضایی تصریح کرد: مقرر شد تا بازارگردانان و افرادی که بسته‌های بورس را تهیه می‌کنند و دامنه بورس در ماه های آینده اصلاح شود.

ابهامات بازار سرمایه، کشنده‌تر از قطعی گاز

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

دومینوی سیاه سرد شدن هوا، افزایش میزان مصرف گاز، کمبود گاز در کشور، اولویت تامین گاز بخش خانگی، استفاده نیروگاه‌ها از سوخت دوم، قطعی گاز صنایع و آلودگی هوا امسال هم درحال تکرار است و ابر سیاه آن بر سر مردم و صنایع که عمدتا بورسی هستند سایه انداخته است. سناریوی پر چالشی که یک تحلیلگر بازار سرمایه ضمن تشریح دلایل آن به تشریح تاثیر قطعی گاز صنایع بر بازار سرمایه پرداخت و عنوان کرد که ابهامات موجود پیش روی این بازار، از قطعی گاز صنایع و شرکت‌های بورسی نیز کشنده تر است!

روز به شریعتی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه ایران از نظر ذخایر گازی دارای رتبه دوم در دنیا است و بیش از ۱۷ درصد ذخایر گازی جهان به ایران اختصاص دارد، اظهار کرد: با توجه به این موضوع و درحالی که باید ایران یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان گاز در جهان باشد، انتظار نمی‌رود در زمینه گاز با مشکل مواجه شود.

تاثیرات منفی عدم سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی

وی ادامه داد: می‌توان گفت مهم‌ترین دلیلی که کشور در این زمینه به این نقطه رسیده، عدم سرمایه‌گذاری در صنعت گاز است. قاعدتا زمانی که سرمایه‌گذاری صورت نگیرد، نمی‌توان از ۳۰ میلیارد مترمکعب ذخایر گازی برداشت کرد. طبق آمارها، مصرف روزانه گاز در کشور ۷۰۰ میلیون مترمکعب بوده که سهم خانگی حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب است. مصرف بخش خانگی تقریبا ۶ برابر از سرانه مصرف دنیا بالاتر است! این تحلیلگر بازار سرمایه با تاکید بر اینکه ایران همیشه قابلیت صادرات گاز به کشورهای همسایه را داشته است، گفت: از آنجایی که سرمایه‌گذاری مجدد انجام نشده است به نقطه‌ای می‌رسیم که نشانه‌های آن از سال گذشته کم کم مشهود شده و به نظر می‌رسد از سال ۱۴۰۴ اگر سرمایه‌گذاری مجدد صورت نگیرد، عملا با کمبود گاز مواجه خواهیم شد. البته این عدم سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دیگر از جمله آب و برق نیز قابل مشاهده است. شریعتی درمورد اینکه چرا سرمایه‌گذاری مجدد وجود ندارد، توضیح داد: از یک طرف جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی وجود ندارد و از طرف دیگر، از آنجایی که دولت نتوانسته نفت صادر کند، سرمایه اضافه برای سرمایه‌گذاری ندارد و فقط می‌تواند خرج روزمره کشور را تامین کند. در چنین شرایطی انتخاب مسیر درست از اهمیت بیشتری برخوردار است. یعنی یارانه انرژی را حذف و افراد نیازمند را شناسایی کنند و اینطور نباشد که گاز و برق و آب برای همه مردم به صورت یکپارچه ارزان باشد، باید از افرادی که پرمصرف هستند و درامد بالایی دارند نرخ واقعی گرفته و به افرادی که ضعیف تر هستند یارانه نقدی داده شود. این باعث مصرف بهینه می‌شود. وی افزود: بعضا کارخانه‌های فولاد که بسیار آب بر هستند در استان هایی واقع شده‌اند که با بحران آب رو به رو است. از طرف دیگر برق در کشور از طریق نیروگاه‌های سیکل ترکیبی یا گازی تامین می‌شود. بنابراین اگر مشکل گاز پیدا کنیم مشکل برق هم پیدا خواهیم کرد. در این شرایط راه‌حل کوتاه مدتی که برای جلوگیری از قطع برق و گاز بخش خانگی گرفته می‌شود، این است که ببرق و گاز صنایع قطع شود. درواقع حاضر نیستیم در زمینه انرژی جراحی اقتصادی داشته باشیم. این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به قطعی برق صنایع در فصل تابستان گفت: برق در تابستان برای صنایع فولادی و برخی صنایع سیمانی قطع شد، نتیجه آن طبق اعلام انجمن فولاد در ۲۳ شهریور امسال این بود که بیش از شش میلیارد دلار ضرر به اقتصاد وارد شد. چرا؟ زیرا کشوری که از کمبود ارز رنج می‌برد، برق تنها صنایع ارزآور خود را قطع می‌کند و باعث می‌شود ورود ارز به کشور کمتر شود. شش میلیارد دلار می‌توانست گندم یک سال کشور را تامین کند.

الاکلنگ کاهش تولید و افزایش قیمت

شریعتی افزود: مشابه اتفاق مذکور در زمستان می‌افتد. لیستی برای قطعی گاز برخی صنایع فولادی و سیمانی تهیه شده و احتمالا دامنه آن به پتروشیمی‌ها هم می‌رسد. به عبارت دیگر در بازار سرمایه تحلیلگران به سمتی می‌روند که برای تولید یک شرکت به جای ۱۲ ماه، ۱۱ ماه می‌بینند. البته این اتفاق در مجموع احتمالا به درامد شرکت آسیب جدی نمی‌زند، زیرا به همان میزانی که کمبود عرضه یا تولید رخ می‌دهد نرخ محصولات رشد می‌کند.

وی درمورد نرخ سیمان و فولاد توضیح داد: در تابستان که برق صنایع سیمانی قطع شد، نرخ سیمان پاکتی تیپ دو تا بیش از ۱۰۰ هزار تومان رشد کرد و حتی باعث اعتراض برخی شد که دلیل آن را عرضه سیمان در بورس کالا می‌دانستند. درحالی که مکانیزم بورس اینطور است که اجازه می‌دهد عرضه و تقاضا نرخ را تعیین کند. این درحالی است که میزان تولید شرکت‌های سیمانی در تابستان کمتر شد. این اتفاق در زمستان نیز رخ می‌دهد. برای مثال کارخانه‌های اسفنجی زن تا شهریورماه هر تن آهن اسفنجی را ۸.۵ میلیون تومان می‌فروختند اما این رقم در هفته قبل به بیش از ۹.۵ میلیون رسیده است. زیرا یک سری از کارخانه‌ها گازبر هستند و با کاهش تولید نرخ محصولات آنها افزایش می‌یابد. این مووضع را در گزارش‌های ماهانه شرکت‌ها می‌توان مشاهده کرد.

قطعی‌ها کارشناسی نیست

این تحلیلگر بازار سرمایه در ادامه با تاکید بر اینکه به نظر بورسی ها، قطعی‌ها کارشناسی نیست، توضیح داد: طبق تحلیل هایی که وجود دارد، ارزش افزوده‌ای که صنعت فولاد دارد نسبت به ارزش افزوده‌ای که صنعت پتروشیمی دارد بیشتر است، در نتیجه گاز فولادی‌ها نباید قطع شود. فکر می‌کنم در قطعی‌ها این موضوع براورد نمی‌شود که به ازای هر یک متر مکعب گازی که مصرف می‌شود چه مقدار ارزش افزوده وجود دارد. حتی بهتر است برای قطع بهینه برای مثال گاز یک بخش خانگی در استان تهران قطع شود که یک کارخانه فولادی در استان سمنان بتواند تولید کند. اما سهمیه بندی‌ها به جای گزیده محور استان محور است. شریعتی با تاکید بر اینکه قطعی گاز صنایع برای بازار سرمایه دارای ریسک است، اظهار کرد: این ریسک نسبت به بقیه ابهامات و ریسک هایی که بازار با آنها دست و پنجه نرم می‌کند کم‌رنگ تر است. زیرا با کمبود تولید، نرخ محصولات افزایش میابد. احتمالا شرکت‌ها فولادی، سیمانی و پتروشیمی بروند به این سمت که اورهال خود را با قطعی برق و گاز همزمان کنند.

تحلیل شرایط بورس

وی با اشاره به حرکت شاخص کل بورس در محدوده یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد، عنوان کرد: هرچند نرخ ارز به بالای ۲۹ هزار تومان رسیده اما ابهامات از سوی دولت بر خلاف صحبت هایی که کرده بودند، درحال افزایش است. ابهاماتی در زمینه عدم تکلیف برای نرخ‌گذاری دستوری، عدم تکلیف برای ارز ترجیحی، و... باعث شده علامت سوال هایی برای بازار وجود داشته باشد و با توجه به کسری بودجه دولت، ترس از اینکه چه اتفاقی رخ می‌دهد برای بازار وجود دارد. این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به فروش اوراق توسط دولت گفت: دولت به دلیل کسری بودجه بی‌وقفه درحال عرضه اوراق بوده و باعث شده است نرخ بازده سود بدون ریسک به محدوده بالای ۲۴ درصد برسد و همین موضوع یکی از اهرم هایی است که به بازار سرمایه فشار وارد می‌کند تا نتواند صعودی شود. با این حال ظرفیت‌های بازار حفظ شده است. صحبت از این شده است که یک سری از ارزهای صادراتی شرکت‌ها با قیمتی بالاتر از کف نرخ نیما فروخته شود. درحال‌حاضر اختلاف بین نیما و بازار آزاد به تقریبا بالاترین حد خود رسیده است و این موضوع باعث می‌شود شرکت‌ها تمایل نداشته باشند ارز خود را در سامانه نیما عرضه کنند. شریعتی افزود: بازار در محدوده‌ای است که TTM P/E تقریبا ۸۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه به زیر هشت واحد رسیده و P/E فوروارد این ۸۰ شرکت نیز به زیر شش واحد رسیده است. یعنی بازار در شرایط ارزنده قرار است اما ابهامات سیاست خارجی و داخلی و همچنین ابهامات اقتصادی اجازه نمی‌دهند بازار بتواند مسیر درست خود را پیدا کند. فکر می‌کنم تا یک ماه آینده مسیر شفاف تری پیش روی بازار قرار بگیرد.

ضرورت راه‌اندازی بازار گاز صنایع در بورس انرژی

مدیرعامل بورس انرژی با بیان اینکه در کشورهای تولیدکننده گاز صنایع بزرگ از طریق این بازار می‌توانند گاز مورد نیازشان را تامین کنند و از طریق ابزارهای آتی ریسک را مدیریت کنند، گفت: اگر بازار گاز تشکیل شود، می‌توان در بحث صادرات و واردات گاز در چارچوب بخش خصوصی کار کرد.

به گزارش فارس، علی نقوی اظهار کرد: یکی از بزرگترین چالش‌ها در صنعت فولاد، تامین انرژی مورد نیاز برای تولید فولاد در کشور است و بنابراین یکی از مباحث در وزارت صنعت،معدن وتجارت و بورس انرژی این است که بتوان زیرساختی را برای صنایع بزرگ کشور فراهم کرد تا برق و گاز پایدار را تامین کنند.

وی افزود: ابزارهای مالی استانداردی در بورس‌های کالای دنیا برای این مساله وجود دارد، اما این موضوع مستلزم همکاری نهادهای متولی انرژی کشور از جمله وزارت نفت و برخی شرکت‌های تابعه آن است.

مدیرعامل بورس انرژی گفت: بنابراین یکی از بحث‌هایی که به جد پیگیر آن هستیم و مطالعات آن نیز انجام شده است و در اختیار وزارت نفت نیز قرار داده‌ایم راه‌اندازی بازار گاز در کشور است و در تمام کشورهایی که صادرکننده و تولید کننده گاز هستند بازار گاز وجود دارد که صنایع بزرگ از طریق این بازار می‌توانند گاز مورد نیازشان را تامین کنند و از طریق ابزارهای آتی ریسک را مدیریت کنند. وی تصریح کرد: باید به صنعت نیروگاهی و گاز نیز مانند سایر صنایع نگاه شود و باید در مورد نحوه قیمت‌گذاری آن بازنگری انجام شود.

مدیرعامل بورس انرژی افزود: در صنعت برق حدود ۶۰ درصد توسط بخش خصوصی تولید می‌شود و ۳۰ درصد مصرف برق کشور توسط مصرف کنندگان بزرگ صنعتی انجام می‌شود که با یک مکانیسم می‌توان سوخت نیروگاه‌ها را به صورت غیریارانه‌ای داد و برق پایداری را که نیروگاه‌های بخش خصوصی تولید می کنند توسط صنایع خریداری شود. نقوی با بیان اینکه گاز انحصارا در اختیار دولت است، گفت: اگر بازار گاز تشکیل شود و دولت کمی تصدی‌گری خود را در این زمینه کم کند، می‌توان در بحث صادرات و واردات گاز در چارچوب بخش خصوصی کار کرد.

مدیرعامل بورس انرژی اظهار داشت: ابزار دیگر در مورد گاز صنایع، گواهی صرفه‌جویی انرژی است. صنایع بزرگ ما مقداری بالاتر از استاندارد مصرف دارند در چارچوب آئین‌نامه بهینه‌سازی مصرف انرژی ابزاری با عنوان گواهی صرفه جویی انرژی تعریف شده که براساس آن صنایع بزرگ می‌توانند تکنولوژی که مصرف گاز آنها را کاهش می‌دهد در صنعت خود بکارگیرند و در یک دوره زمانی که به تصویب کمیسیون صرفه جویی انرژی میرسد، سوخت صرفه‌جویی شده را در قالب گواهی صرفه جویی دریافت کنند..

نقوی با اشاره به چالش بوجود آمده گفت: در تلاش هستیم تا دارایی پایه این گواهی‌ها اجازه صادرات داشته باشند. وی افزود: با استفاده از ابزارهای آتی و مشتقه در بازار گاز و برق و همچنین استفاده از ابزار گواهی صرفه جویی می‌توانیم در کنار صنایع بزرگی مثل فولاد قرار داشته باشیم تا نسبت به تامین انرژی پایدارشان اطمینان خاطر بیشتری داشته باشند ولی این به تنهایی در اختیار بورس انرژی نیست بلکه نهاد متولی انرژی در این زمینه باید همراه شود و بخشی هم به صنایع برمی‌گردد تا این مطالبه را از وزارتخانه های نفت و نیرو داشته باشند.

احتمال کاهش ۸ درصدی سود صنایع به دنبال قطعی گاز

یک کارشناس بازارسرمایه گفت: بحران انرژی به خصوص در فصل سرما، چالش‌هایی را پیش روی صنایع مختلف در بازارسرمایه می‌گشاید. موضوعی که به موجب آن شرکت‌ها برای حفظ تولید و کنترل قیمت‌های خود ناگزیر از استفاده راهکارهایی می‌شوند که ممکن است دوستی زیادی با محیط‌زیست نداشته باشند.

کاویان عبدالهی در گفت‌وگو با سنا بیان کرد: در این شرایط، برخی از شرکت هایی که با قیمت‌های جهانی فروش خود را انجام می‌دهند و یا قیمت‌گذاری دستوری دارند، ممکن است سود کمتری کسب کنند. طی بررسی‌های انجام شده، اگر قطعی گاز اتفاق بیافتد، احتمال دارد سود برخی صنایع تا حدود ۸ درصد کاهش پیدا کند.

وی، قطعی گاز شرکت‌ها در فصل سرما را موضوعی جدید ندانست و گفت: در بسیاری صنایع از گاز استفاده می‌شود که در فصل سرما احتمال قطعی آنها وجود دارد. در این شرایط بسیاری از شرکت‌ها از راهکار سوخت مازوت برای تولید انرژی خود استفاده می‌کنند، موضوعی که هزینه بیشتری را نیز به شرکت‌ها تحمیل می‌کند.

وی تصریح کرد: این هزینه بیشتر در شرکت هایی که قابلیت فروش با نرخ بالاتر دارند، اعمال می‌شود. مانند شرکت‌های سیمانی که در بورس کالا، محصولات خود را معامله می‌کنند و مجبور هستند کالای خود را با نرخ بیشتری به فروش برسانند.

بسترسازی مناسب؛ پیش نیاز ارز تک نرخی

عبدالهی با اشاره به این که حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی یکی از مراحل تک نرخی شدن ارز است، گفت: با انجام این موضوع بهای تمام شده کالاهای تولیدی افزایش پیدا می‌کند؛ موضوعی که سبب می‌شود به دنبال آن بسیاری از شرکت‌ها برای حفظ سود، کالاهای خود را گران‌تر بفروشند.

وی افزود: در نظر داشته باشید میزان افزایش نرخ این کالاها به عواملی چون حفظ حاشیه سود شرکت‌ها و یا ورود به موضوعی به نام قیمت‌گذاری دستوری بستگی دارد که این موضوع خود می‌تواند مشکلاتی را به خصوص برای بازارسرمایه رقم بزند. عبدالهی تصریح کرد: در شرایطی که افزایش نرخ‌ها اعمال شود، به طور قطع شاهد افزایش نرخ کالاهای نهایی برای مصرف‌کنندگان نهایی هستیم. موضوعی که در نهایت سبب فشار به اقشار کم درآمد و حتی اقشار متوسط جامعه می‌شود. براین اساس باید توجه داشت که قبل از اجرایی شدن کامل حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، این مشکلات به نوعی کنترل شود.

این تحلیلگر بازارسرمایه ادامه داد: به نظر من این مشکلات سبب می‌شود تا با تک نرخی شدن ارز فاصله زیادی داشته باشیم؛ همچنین این اقدام باید به طور تدریجی انجام شود و در ابتدا هم لازم است قدرت خرید مردم افزایش پیدا کند. برای تحقق این موضوع به برنامه‌های جامع اقتصادی نیاز داریم که باید مورد توجه قرار بگیرد.

یک توصیه به سهامداران

این کارشناس بازارسرمایه ادامه داد: در فضای فعلی با ریسک‌های مختلفی در بازارسرمایه رو به رو رو هستیم، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، قیمت‌گذاری دستوری تنها برخی از این ریسک‌ها هستند. براین اساس سرمایه‌گذاران باید بیش از گذشته به حفظ استراتژی سرمایه‌گذاری بلند مدت توجه داشته باشند.

وی تاکید کرد: ضروری است، سرمایه‌گذاران با سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بنیادین که وضعیت بهتری دارند تلاش کنند تا در مرحله نخست ارزش دارایی‌های خود را حفظ کنند و بعد از آن به فکر ایجاد سود و درآمد بیشتر باشند.